

ARATÓ.

Emeljétek fel a li szemeiteket, és lássátok meg a tartományokat:

mert megértetek az aratásra. János 4, 35

Vallásos folyóirat.

Megjelenik minden negyedévben.

évfolyam.

Budapest, 1904. október 1-jén.

1. szám.

Az Arató.

A hétnek hetedik napját ünneplő keresztények teljes szívvel hiszik és várják, hogy Krisztus Urunk dicsőséges második megjelenése közel van, továbbá, hogy most van azon idő, amidőn az Isten minden népet egybegyűjteni óhajt, aki megtartja az Isten parancsolatait és az evangéliummal való hitet. (Jelen. 14, 12.)

Ez a fontos igazságok elterjesztésére szolgáló folyóirat, eddig sok könyvet és folyóiratot kiadott, s pedig külön-külön nyelveken a világ minden részében. Most eljöttnek tekintjük ezen időt, hogy minden nyelven is kiadódjék egy folyóirat, és meg vagyunk győződve, hogy mindenki beteljesítünk sok testvéreink egyetemes kifejezett óhaját. Mi azonban bizodalommal és reménylünk, hogy mindazok a keresztények pártfogását és támogatását nyerjük, akik az Aratót örömmel üdvözlölik.

Az Aratóról igyekeznünk fogunk, lapunkat a legteljesebbé tenni. Benne lesznek az evangéliumok, amelyek a keresztény élet útjairól szólnak a gyülekezeti, a családi és a mindennapi életre vonatkozóan. Különös figyelmet fordítunk a jövő időről szóló igazságokra, u. m. a harmadik eljövételére, Isten törvényeinek továbbá a Dániel és János könyveinek üzenetére.

Ezen általános megjegyzések után mindenki tudhatja, hogy mi várható az Aratótól a jövőben. Tudván azt, hogy minden igazi áldás és eredmény Istentől jön, indokolva érezzük magunkat, hogy hozzá fordulni segítségért, hogy igazán és hűségesen végezhessünk minden feladatunkat az ő szent nevének dicsőítésére.

Testvéri szeretettel

a szerkesztőség.

Bibliai leckék János Jelenések könyvéről.

1. lecke. — 1904. október 1-jére.

Jézus Krisztusnak jelentése.

Kérdések.

1. Minő címet adott az Úr ezen könyvnek? Ki tehát ezen könyvnek szerzője? Minő célból adatott? Ki által adatott az embernek? Jelen. 1, 1.

2. Miről tesz János bizonyosságot? 2. vers.

3. Mit szenvedett János az Úr Jézusért? 9. vers. Lásd az 1. megjegyzést.

4. Mit mond az 5. vers Jézus Krisztusról? Mivel mosta meg a megtért lelkeket? 5. 6. vers.

5. Mi mondatik azokról, kik ama

könyvet olvassák? 3. vers. Lásd a 2. megjegyzést.

6. Melyik esemény minden jövődölés főcélja? 7. vers.

7. Melyik napon látta János eme látományokat? 10. vers. Melyik nap az Úr napja? Márk. 2, 28; Ésaías 58, 13.

8. Kiknek lettek ezen jövődölések küldve? Jelen. 1, 11. Lásd a 3. megjegyzést.

9. Mit látott János, midőn megfordult? 12. 13. vers.

10. Mit mondanak a 14–16. versek a látományról?

11. Mit mondott ama lény magáról? 11. vers első része és a 18. vers.

12. Mi volt az ő jobb kezében? 16. vers.

13. Mit példáz a hét csillag és a hét gyertyatartó? 20. vers.

14. Nem kellene-e félnünk ezen dicsőséges lénytől? 17. vers, 5. vers utolsó része.

15. Minő szolgálatot végez a mennyei szentségben? János 14, 1–3.

16. Mit nyerhetünk, ha az Úrnak kijelentett dolgait hittel tanulmányozzuk? 5. Mózes 29, 29.

Megjegyzések.

1. Patmos sziget zordsága és pusztasága miatt alkalmas hely volt a száműzöttek részére. A római hatóság e célra fel is használta. Általánosan elismert történelmi tény, hogy János apostol Domitján császár által Kr. u. 94-ben száműzve lett. Ebből kifolyólag valószínűnek tartják, hogy a Jelenések könyve Kr. u. 95–96-ban íratott meg.

2. Azok, akik olvassák, meg is fogják tartani, hogyha jól megtanulják. De hiába a tudomány, hogyha aszerint nem lesz a mi életünk. Lásd Jelen. 22, 7.

3. »A hét gyülekezet.« Ama hét gyülekezet neve alatt a keresztyén egyház hét korszakát értjük, Krisztus Urunk mennybemenetelétől számítva a visszajöveteléig és a világ végéig. Más szóval ama hét gyülekezethez intézett üzenetek egy összekötő jövődölést képeznek az Úr egyházáról, ama hét korszakban, mely az apostolok idejében megkezdődött és Krisztus második eljöveteléig tart.

2. lecke. — 1904. október 8-ára.

A hét gyülekezet. — Efézus és Smirna.

Kérdések.

1. Minő hét gyülekezethez intézte János apostol írását? Jelen. 1, 11. Lásd az 1. megjegyzést.

2. Mely gyülekezet neve alatt ismeretik meg a keresztyénség első korszaka? Jelen. 2, 1.

3. Minő jellemvonás tetszett különösen az Úrnak a keresztyénség első korszakában? Lásd a 2. megjegyzést.

4. Ki adja az Efézusbeli gyülekezetnek ezen üzenetet? 1. vers.

5. Minő biztosítást ad ama tény, hogy Krisztus a hét gyertyatartó középette áll? Jelen. 1, 20; Máté 28, 20.

6. Miben érdemelte meg a gyülekezet a dicséretet? Jelen. 2, 2. 3.

7. Miben érdemelte meg a megdorgálást? 4. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

8. Minő figyelmeztetés és fenyegetés adatik azután? 5. vers.

9. Minő »első cselekedetéről« van szó? Lásd János 1, 43–46; Lukács 8, 38–40; 2. Péter 1, 5–9. Lásd a 4. megjegyzést.

10. Minő jó tulajdonságot talált az Úr az Efézusbeli gyülekezetben? Jelen. 2, 6. Lásd az 5. megjegyzést.

11. Mire figyelmeztet az Úr és milyen ígéretet ad a győzelmesnek? 7. vers. Lásd a 6. megjegyzést.

12. Meddig tartott az efézusi korszak? — Az efézusi korszak az apostolo idejét és az első anyaszentegyház idejét foglalja magában, egészen az első év század végéig, míg a gyülekezet belső állapota megváltozott.

13. Melyik gyülekezetről téteti azután említés? 8. vers. Lásd a 7. megjegyzést.

14. Kicsoda a szóló? 8. vers. Lásd a 8. megjegyzést.

15. Minő vigasztaló biztosításunk? 9. vers.

16. Minő szomorú tapasztalat neki átmennie? 10. vers első rész. Lásd a 9. megjegyzést.

17. Minő bátorító vigasztalás azután? 10. vers utolsó része.

18. Melyik időszakot

Részü
tanu
liai
elessé
ládi
zólag.
mvaló
isztus
ayére,
enések j

Smirnabeli gyülekezet? — Azon időt képviseli a második század kezdetétől Konstantin császár idejéig, Kr. u. 323-ig. Ezen idő alatt a pogányok rettenetesen pusztították a keresztyéneket.

19. Mit mond a szentírás ezen üldözések idejéről? Jelen. 7, 13–17.

Megjegyzések.

1. A *hét* szám igen gyakran fordul elő a Jelenések könyvében. Azon szám valószínűleg a teljességnek vagy elvégzésnek jele.

2. Ama szó »Efézus« »kivánatot« jelent. Az apostoli gyülekezet egyszerűségben, tisztaságban és a Szentlélek erejében hirdette az evangéliumot, úgy ahogy az Úr azt kívánta.

3. Az első szeretet, amely régebben oly forrón égett a hívő szívében Jézus nevének hallására, lassan kihűlt, midőn a nehéz vizsgák előkerültek. »Vajjon az én szívemből is?«

4. Az első szeretetet meg kell újítani, ez pedig azáltal történik, hogyha Jézus-hoz fordulunk és minden bűnünket megvalljuk. Akkor új tapasztalatunk lesz. Megszűnik a zúgolódás és az Úr szánkba ad egy új éneket. Akkor a missiói munka is jobban fog menni. Teljes változáson át fogunk menni.

5. A Nikolaiták szektája régebben a gyülekezet egyik részét képezte, de eltértek az igazságtól és romlottságot és mindenféle pogány szokást kezdtek gyakorolni, és úgy teljesen távoztak el az Úrtól.

6. Ezen versből azt láthatjuk, hogy a paradicsom, amely egykor e földön volt, most a mennyben van.

7. »Smirna« »jó illatot« jelent (jó illatú áldozat). Azon gyülekezetet jellemzi, midőn az Úr népe nehéz üldözéseket szenvedett.

8. »Aki holt vala és megelevenedett.« Ez egy biztosítása volt az akkori élő keresztyéneknek. Az aki a halál kulcsával bír, azokat is fogja diadalomban feltámasztani, midőn eljő.

9. A pogányok között a következő törvények és azokhoz hasonlóak voltak: »Nem szabad senkinek külön istent imádni és tisztelni azokon kívül, amelyeket a törvény előírja.« Az Úr népe

nem engedelmeskedett, és úgy rettenetesen lettek üldözve. Az említett tíz napi üldözés ama tíz évi üldözést jelenti Diokletian császár alatt, 301–311-ig. Galerius, a keresztyének legnagyobb ellensége, megbetegedett, mire az üldözést beszüntették, hogy felgyógyuljon.

3. lecke. — 1904. október 15-ére.

A Pergámumbeli és Thiatirabeli gyülekezetek.

Kérdések.

1. Meddig jutottunk az elmúlt szombati elmélkedésünkben? — Azon ideig jutottunk, amidőn az egyház a világgal való szövetséget kötötte és nagy Konstantin császár védelmét megnyerte.

2. Milyen név alatt szólítja meg a Szentlélek a hú gyülekezetet a keresztyénség harmadik korszakában? Jelen. 2, 12. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Mi mondatik a szólóról? 12. vers. Lásd a 2. megjegyzést.

4. Minő elismeréssel szólt? 13. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

5. Mivel vádolja őket? 14. 15. vers. Lásd a 4. megjegyzést.

6. Minő figyelmeztetés adatik? 16. v.

7. Minő ígélet adatott azoknak, akik a hamis tanukat el nem fogadták? 17. vers.

8. Milyen név alatt ismertetnek meg a keresztyénség negyedik korszakában élő hívők? 18. vers. Lásd az 5. megjegyzést.

9. Ki szól az említett versben? Mi mondatik az ő egyéni tulajdonságairól? Lásd a 6. megjegyzést.

10. Miről szól első sorban? — A gyülekezet érényeiről szól. 19. vers.

11. Milyen szavakkal adja azután a feddést? 20. vers. Lásd a 7. megjegyzést.

12. Mivel fenyegeti azokat, akik az egyháztól elszakadnak? 21–23. vers.

13. Minő szavakkal bátorítja fel az Úr az ő tévedő gyermekeit az elszakadás idejében? 24. 25. vers. Lásd Ésaías 42, 3. 4.

14. Minő ígéletet ad az Úr a szorongatásban levő hívőknek? 26. 27. vers. Lásd a 8. megjegyzést.

15. Mi adatik a hívőknek végre?
28. vers. Lásd a 9. megjegyzést.

16. Mivel záródik be a második rész?
29. vers.

Megjegyzések.

1. »Pergámum« »felmagasztalást« jelent. Konstantin császár állítólagos megtérése Kr. u. 323-ban történt meg. Azon hatalmat, amely addig sok millió keresztyént pusztított el, a császár megtérése után kényszerítette az egyházba lépni és annak érdekeit védekezni és biztosítani. Ezáltal pedig sok pogány szokás és szertartás jutott az egyház kebelébe.

2. Ezen körülírás azt mutatja, hogy Isten beszéde által megtisztul az ember? Lásd Jelen. 1, 16 és Zsid. 4, 12.

3. »Ahol a Sátánnak széke vagyon.« Konstantin császár állítólagos megtérése után megengedte a pogányoknak, hogy szokásaikat még akkor is gyakorolják, midőn már az egyház tagjai voltak. Maga Konstantin valóban pogány maradt a halál napjáig. Csakis politikai érdekekből fogadta el a keresztyén hitet. Majdnem minden téves tan, amely akár a katolikus egyház, akár az úgynevezett protestáns egyházak szertartásaiban található, éppen akkor keletkezett.

4. Midőn az elszakadt Bálám akarattal Izráel népét nem tudta megátkozni, akkor tanácskozott Bálákkal, hogy a népet valami csel által a bűnbe sodorja. Lásd 4. Mózes 31, 16. Így ama nép, amely oly erősen állott az igazságban, a veszedelem idejében vigyázatlanság által és világi szokások elfogadásával az ellenség kezébe került. Ezen veszedelem most is elkerülhetetlen azokra nézve, akik azon utat választják.

5. »Thiátira« »megtört áldozatot« jelent, amely az Úr anyaszentegyházát jellemzi a nagy üldözések idejében, a pápaság uralkodása alatt, Kr. u. 538-tól 1798-ig. Lásd Dániel 7, 25.

6. »Az ő lábai pedig hasonlatosak valának a fénylő aranyszínű rézhez« (Jelen. 1, 15), ami azt jelenti, hogy a Megváltó az ő népével együtt még most is mindig a tüzes kemencében megpróbáltatik.

7. Jézabel egy felvett név, amely

valószínűleg Akáb király feleségére vonatkozik, aki az Úr profétáit megölte és férjét a bálványimádásra csábította. Jobb példát nem is lehetne találni a történelemben a pápaság munkájára nézve, melyet a múlt időben folytatott. Lásd 1. Kir. 18, 19–21. Tény, hogy az eredeti keresztyének megengedték, hogy egynehány barát gyülekezeteikben prédikált és tanított. (Lásd a »Valdenzusok története« című könyvet.)

8. »És mint a fazekasnak edényei úgy megrontatnak a nemzetek«. Zsolt. 2, 8. 9. Ez akkor következik, midőn a gonoszok felett való ítélet el van végezve, az ezeréves birodalom után. Lásd Jelen. 20, 4.

9. A legsötétebb órákban az Úr az ő gyülekezetének ezen biztosítást adja, hogy közel az ő eljövetéle. Lásd Lukács 1, 78. 79; Jelen. 22, 16; 2. Péter 1, 19.

4. lecke. — 1904. október 22-ére.

Sárdis és Filadelfia.

Kérdések.

1. Minő különös korszakot képvisel a Thiatirabeli gyülekezet? — A pápaság uralkodási idejét.

2. Minő újabb esemény készítette elő az utat az egyház részére egy új korszakra? — A reformáció. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Melyik ázsiai gyülekezetnek neve alatt lesz az ötödik gyülekezet említve? Jelen. 3, 1. Lásd a 2. megjegyzést.

4. Minő szavakkal szólítja meg az Úr ezen gyülekezetet? 1. vers.

5. Minő figyelmeztetést ad az Úr a 2. versben? Meg volt-e elégedve a gyülekezet előrehaladásával? 2. vers.

6. Minő figyelmeztetés adatik a 3. versben? Lásd a 3. megjegyzést.

7. Minő szánalomra méltó állapotba jutott a Sárdisbeli gyülekezet azáltal, hogy felette igen bízott vallomásaiban? — Megfelejtkezett a megtérésről.

8. Minő ígéret adatik annak, aki győzedelmeskedik? 5. vers. Lásd a 4. megjegyzést.

9. Milyen hívás hangzik még most is? 6. vers.

10. Milyen szó által fejeztetik ki a

hatodik gyülekezetnek jelleme? 7. vers. Lásd az 5. megjegyzést.

11. Mit mond a 7. vers a szőlőről? Lásd a 6. megjegyzést.

12. Mit tett már az Úr azon gyülekezet részére? 8. vers. Lásd a 7. megjegyzést.

13. Minő biztosítás adatik azoknak, akik az Úr második eljövételét várják? 10. vers.

14. Milyen ígéretet ad az Úr a 14. versben?

15. Mit mond az még most is minden embernek?

16. Minő befolyása van Krisztus második eljövételéről szóló igazságnak reánk? Lásd I. János 3, 3.

Megjegyzések.

1. A pápaság üldözés ideje 1798-ban ment végbe. De Máté 24, 22 szerint az üldözés meg lesz csökkenve, vagy meg rövidítve, ami a reformáció által meg is történt. Annak hatása által nemsokára protestáns gyülekezetek keletkeztek Amerikában és Európában. 1798-ban pedig már a protestáns egyházak is reformálásra szorultak.

2. »Sárdis« annyit jelent, mint »a diadal éneklése«, vagy »ami megmaradt«. »Nem vetek reátok más terhet.« Ez volt az ígéret, melyet az Úr a Thiatirabeli gyülekezetnek adott. Jelen. 2, 24. Majdnem 1800 éven keresztül érezte az Úr népe az üldöző súlyos kezét, és most az ötödik korszak végénél az Úr ígéretet tett, hogy nem vet az ő anyaszentegyházára más terhet. Ez okúl szolgálhatott örömmre.

3. Azok, akik a reformálással kezdetek, de nemsokára azután nem tettek abban előrehaladást, természetesen hátra maradtak. Éppen ez képezte a hibát, melyet a protestantizmus elkövetett. Növekedés és előrehaladás nélkül nem lehet élet. Lásd Péld. 4, 18; János 12, 35.

4. Tanulmányozásunkban a mennyei szentség megtisztításáig és a bűnök eltörlésének idejéig jutottunk, amely 1844-ben megkezdődött. Így tehát azon jövődőlés is irányítja figyelmünket a mi mennyei főpapunkra, és a szentek felett való ítéletre. Az ítélet idejének hirdetése, mely 1833—44-ig megtörtént, az adventi hirdetést képezi.

5. »Filadelfia« »testvéri szeretetet« jelent. Az adventi mozgalom története bizonyosságot tesz arról, hogy mindazok, akik ezen nagy mozgalomban részesültek, nagy szeretetben voltak. Krisztus második eljövételéről való hirdetés egységbe hozta őket. Amennyiben Krisztus Urunk a mennyei szentségben való szolgálatát nemsokára elvégzi, hogy azután dicsőségben jelenjék meg, szükséges tehát, hogy ezen ténnyel szemben szíveink egyesüljenek a legnagyobb szeretet által. Csak így méltók lehetünk, a szent angyalok társaságába jutni.

6. Azon idő közeledik, amidőn Krisztus mint Dávid fia az országnak székét elfoglalja. Lásd Lukács 1, 32. 33. Arra biztosít a Megváltó, hogy az ő elvégzendő munkáját nem tudja senki meg hiúsítani.

7. A hatodik, vagy a Filadelfiai gyülekezetnek megnevezett korszaka 1844-ben végét érte, a 2300 reggel és este lejárásával. Akkor kezdődött meg a mennyei szentségben a szentek felett való ítélet.

5. lecke. — 1904. október 29-ére.

Filadelfia és Laodicea.

Kérdések.

1. Minő név jellemzi a keresztyénységnek utolsó korszakát? Jelen. 3, 14. Lásd az 1. megjegyzést.

2. Minő tapasztalatot keresztül fognak az utolsó időben élő hívők menni? 10. 11. vers; 2. Thess. 2, 9. 10; Jelen. 12, 17. Lásd a 2. megjegyzést.

3. Minő ígéret adatik a Filadelfiai gyülekezetben levő győzedelmeseknek? Jelen. 3, 12.

4. Milyen bűnök ellen kell az utolsó időben élő hívőknek órködniök? Máté 24, 12; 2. Tim. 3, 1—5.

5. Mi mondatik arról, aki a Laodiceai gyülekezetet megszólítja? Jelen. 3, 14. Lásd a 3. megjegyzést.

6. Milyen szavakkal feddi meg ezen gyülekezetet? 15. 16. vers.

7. Miért oly szomorú azon gyülekezetnek állapota? 17. vers első része. — Meg van elégedve az igazságnak csupa megvallásával.

8. Milyen pedig a valóságos állapota? 17. vers utolsó része.

9. Minő tanács adatik? 18. vers. Mit értünk azon »arany« alatt? Jakab 2, 5; Eféz. 2, 7. 8. Mit jelent a fehér ruha? Ésaías 61, 10. Micsoda a szemgyógyító ir? Ésaías 61, 1.

10. Mikor nyerhetjük meg ezen tapasztalatot? — Akkor nyerhetjük meg, mikor bűnösök és szegénynek ismerjük magunkat lenni, és úgy hagyjuk magunkat Krisztus kegyelme által vonzani. 1. Tim. 1, 15; 1. János 1, 8. 9.

11. Minő felhívó szavak rejlik még e feddésben? Jelen. 3, 19.

12. Kell-e a bűnösöknek sokáig keresniök, míg a Megváltót találják? 20. vers.

13. Mit kell a bűnösök léleknek cselekednie? — A szívének ajtaját meg kell nyitnia a Szentlélek kopogtatására. 20. vers; János 14, 23.

14. Mi mára vágyódott Krisztus? Jelen. 3, 20. Lásd a 4. megjegyzést.

15. Minő igéret és figyelmeztetés adatik minékünk is utójárak? 21. 22. vers.

Figyelemre méltó az a tény, hogy a gyülekezetekhez intézett figyelmeztetések és tanítások, valamint az ígéretök különösen az utolsó látszó élő hívőknek adattak. Valóban, sem a hívőknek, sem a hitetleneknek minessen menetségük, ha ezen többség ismételt felhívásának nem engedelmesszédnek. »Mit kellett volna egyebet cselekednem az én szőlőmmel, melyet nem cselekedtem volna vele? Ésaías 5, 4.

Megjegyzések.

1. »Laodicea« »a népnek helyét« jelenti. A szentek feletti helyet 1844-ben kezdődött meg és a kegyelemidő végéig fog tartani. A jelenvaló kegyelem idejében az Úr a három angyalüzenet által népet gyűjt magának, mely az ő szent törvényét és a Jézusban való hitet megtartják. Lásd Jelen. 14, 6-12.

2. Annak két korszaka a Filadelfiabeli és a Laodiceabeli gyülekezetek által jellemezve, ugyancsak nemzedék idejére esik. Az adventi üdvüzenetének kezdeti kezdése, valamint a közeledő vég felől való hirdetése, jeléül szolgálhatnak ezen ténynek, hogy itt a végső idő. Azok,

akik a Filadelfiabeli gyülekezet korszaka alatt a hitre jöttek, a Laodiceabeli gyülekezet idejét túlélni fogják Krisztus eljövételének napjáig. A Laodiceabeli gyülekezet korszaka az alvásnak és könnyelműségnek korszaka. A figyelmeztetés azért bennünket is illet.

3. Annak kifejezése »Amen« azt jelenti, hogy ezzel be van fejezve az utolsó gyülekezetekhez intézett figyelmeztetés. Itt azon idő, hogy az Úr népe minden tökéletlenségétől megszabaduljon; mert csak így lehet elégséges: Megváltónak, midőn dicsőségben megjelennék. Keresni kell minden hívőnek ezt a valódi szeretetet. Vissza kell térnie a gyülekezetnek az eredeti »élezesi« füzeteihez, mely a kereszténység első korszakát jellemzi. Ujból kell tapasztalunk a filadelfi szeretetet. Lásd Eféz. 3, 17; Jelen. 14, 5.

4. Az Úr elveszi minőlünk a mi bűnösöket és megadja nekünk az ő saját igazságait. Lásd 2. Kor. 5, 21. Velünk együtt óhajtja megpróbáltatásainkat hordani, hogy övele egyetemben diadalmaszkodhassunk.

6. lecke. — 1904. november 5-ére.

A mennyben előforduló események.

Kérdések.

1. Mit látott János a hét gyülekezetről való látás után? Jelen. 4, 1. 2. Lásd az 1. megjegyzést.

2. Mit mond a proféta a trónon ülőről? 3. vers. Lásd a 2. megjegyzést.

3. Minő biztosítás adatik nekünk a szék körül való szivárvány által? Ésaías 54, 9. 10. Lásd a 3. megjegyzést.

4. Mit látott a proféta ennekutána a szék körül? 4. vers. Micsodák lehetnek ezek a lények? Jelen. 5, 9. utolsó része, 10. vers. Lásd a 4. megjegyzést.

5. Mi jött ki a királyi székéből? Mi égett a szék előtt? Mit jelentenek azok? Minő tényeket látott? 5-9 vers.

Amint Károli Gáspár »alkos állapotnak« lefordítja, az az atdolgazott szövegben »alálények« találjuk lefordítva, ahogy az alapige szöveg is van.

6. Minő szavakkal dicsőíti a huszonnégy vén a széken ülőt? 10. 11. vers.

7. Mit kiáltott az erős angyal? Volt-e

valaki, aki a könyvet megnyitni tudta? Jelen. 5, 1-3.

8. Milyen hatása volt ennek a prófétára? Milyen biztosítás által vigasztaltatott meg? 4. 5. vers.

9. Kik látott a proféta azután a látásban? Mit tett a Megváltó? 6. 7. vers. Lásd az 5. megjegyzést.

10. Minő dicséret ének hallatszott azután? 8-12. vers.

11. Ki vett részt az éneklésben? 13. vers.

12. Hol kell már kezdeni a diadalmelet megtanulni? Zsolt. 40, 2-4.

Megjegyzések.

1. Ezek a mennyben előforduló események azt bizonyítják, hogy a mennyben nem csak képzelt hely. A theologusok sokszor csak úgy magyarázzák a mennyről szóló igéket, mintha csak valami boldog lelki állapotról volna szó. Ilyen magyarázatok pedig alaptalanok, mert ott valóságos lények vannak. Megváltott emberek, akik egykor e földön éltek és küzdöttek, u. m. Énok, Noé és Ilyés, valamint a mi Megváltónk, aki még most is a bűn elleni küzdelemben nyert sebek jeleit kezeiben hordja, mind ott vannak. Az életnek fája is ott van Éden kertjében. Azért ne hagyja senki magát félrevetve valamilyen emberi okoskodás által.

2. A szentírás megerősíti ezen nézetet, hogy az Úr szellemi lény, akinek semmi előjele vezetve lesznek egykor megdicsőült testében a megváltott bűnösök. Ama tény, hogy Isten lélek, egyáltalában nem szolgálhat okul arra, hogy az »spiritistika« véleményének helyet adjunk, mely szerint Istent csak egy mindenütt létező erőnek tekintenek.

3. A mennyben egy szivárvány veszi körül a széket. Lásd Ezekiel 1, 28; Jelen. 4, 2-3; Ésaías 54, 9. 10.

4. Emez a huszonnégy vén a földről megváltatott, mint ember. Lásd Máté 27, 52. 53. Midőn Krisztus a földből feltámadt, akkor sok szent is feltámadt vele együtt. Ezeket Krisztus azután magával vitte fel a mennybe. Lásd Eféz. 4, 8. Salamon templomában szolgált huszonnégy vén. Lásd 1. Krón. 24, 3. 4.

5. Krisztusnak hatalma azáltal nyilatkozott, hogy diadalmat vett a bűn

felett az ő halála által. Mint az anya-szentegyháznak feje neki illetett az ő megváltott egyházának a jövőben eseményeket kijelenteni a proféták által. Ezen kijelentett dolgokat pedig megtanulni és megérteni minden igazi kereszténynek kötelessége.

7. lecke. — 1904. november 12-ére.

A hét pecsét.

Előszó.

A hét gyülekezetéről való látásban tartalmazva van a keresztény egyházak története, az apostolok idejétől számítva, a világ végéig. A hét pecsétben pedig egyebek fontos profétálást találunk, amely világ-történelmi dolgokról szól. A hét gyülekezetéről való látásban megismerjük a keresztény egyház voltát, fejlődését, szenvedését és tévedéseit. A hét pecsétben pedig előadatik az egyház elszakadása, a világ történelmével összekötésében. A hatodik gyülekezetnek korszaka 1810-1844-ig, a nagy adventi mozgalomig tartott. A hatodik pecsét pedig Krisztus második eljövetele előtt való jelekkel foglalkozik. Minő a két látás egy elő felé vezet.

Kérdések.

1. Mit óhajtott az Úr Jánosnak kijelenteni? Jelen. 1, 1. »Jöjj fel ide és megmutatom neked minemű dolgoknak kell lenni azután.«

2. Hogyan lettek előadva a jövő időkről szóló nagy eseményekre vonatkozó profétások? Jelen. 5, 2.

3. Mit látott a proféta az első pecsét megszakítása után? Jelen. 4, 1. 2. Mit példáz a fehér ló és a rajta ülő? Lásd az 1. megjegyzést.

4. Mit látott a második pecsét megszakítása után? Mit példáz ama képlet? 3. 4. vers. Lásd a 2. megjegyzést.

5. Mit látott a harmadik pecsét megszakítása után? Minő szavakat hallott a proféta? Melyik időszakot példázza a harmadik pecsétnek képlete? 5. 6. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

6. Miben rejlik a bennünket fenyegető veszedelem az utolsó időben? 2. Tim. 3, 1-5; Lukács 21, 34-36.

7. Mit látott a proféta a negyedik pecsét megszakítása után? Mi történt a negyedik pecsét által példázott korszakban? Jelen. 6, 7. 8. Lásd a 4. megjegyzést.

8. Mi láttatott az ötödik pecsét megszakítására? Milyen kiáltás emelkedett az ég felé? Mi történt ezután a proféta látására? 9–11. vers. Lásd az 5. megjegyzést.

9. Minő eseménnyel kezdődik a hatodik pecsét korszaka? 12. 13. vers. Ezen korszak alatt mi most élünk. A 12. versben említett földindulás 1755-ben történt meg.

10. Mit mond maga az Üdvözítő ezen jelekről? Máté 24, 29. 30.

11. Minő biztosítás adatik a jelenkorban élő nemzedéknek? Máté 24, 32. 35.

Megjegyzések.

1. A lovon ülő, aki diadalmaskodott, az Úr gyülekezetét példázza az apostolok ideje után. Midőn az evangéliumot tisztaságában és egyszerűségében hirdették, nagy eredménye volt az Úr egyháznak. Lásd Ap. csel. 8, 4; Kol. 1, 2. 3. A hét gyülekezetről való tanulmányozásokban azt találtuk, hogy az abban kijelentett igazságok nem csak általánosan például szolgálhatnak az egyháznak, hanem a keresztyén egyház külön-külön időben való fejlődésére és állapotára vetetnek világosságot. Ugyanarra szolgál a hét pecsétről való látás is.

2. A második pecsét alatt adott látományok helyesen mutatják a nagy elszakadást, amely Kr. u. a 2., 3. és 4. évszázadban történt. Az egyháznak lelki tisztasága (a fehér szín) eltűnt és mindenféle hamis tannal betelt az egyházi hitvallomás (a fekete szín által példázva). Éppen abban az időben kereste az államnak pártfogását és támogatását. Lásd Jelen. 2, 9.

3. A keresztyén egyháznak harmadik korszakában, t. i. 321-től, Konstantin császár megtérésétől kezdve a pápaság alapjának megerősítéséig, Kr. u. 538-ig, a Pergámumhoz intézett üzenetben azt találtuk, hogy a hívők igen nagy veszedelemben voltak, mert Sátánnak széke közöttük volt. Az elesett egyház teljesen

egyesült a világgal. Ezt példázza a lónak fekete színe is. Lásd Máté 6, 23. Az említett olaj és bor az Úr kegyelmének és szentlelkének jelei, melyekkel az egyház elesett állapotjában kezeskedni is kezdett.

4. Összehasonlítható a Thiatirabeli gyülekezettől elesetteknek állapotja a harmadik pecsét ideje alatt való egyház állapotjával. Lásd Jelen. 2, 18–20. Az elesett egyház (a pápaság hosszú uralma alatt) Jézabelhez van hasonlítva. A negyedik pecsét képletei igen jól példázzák a rettenetes üldözéseket, melyek Kr. u. 538–1798-ig tartottak. Lásd Dániel 7, 25.

5. Az ötödik gyülekezet, a Sárdisbeli gyülekezet, ama korszakat példázza, amelyben a reformáció kezdődött és amely a nagy adventi mozgalomig ért. Az ötödik pecsét alatt történt események kétségtelenül a hű mártírok halálára mutatnak. Azok vére az Úrhoz azt kiáltja, hogy az elszakadásnak és a bűnnek vessen véget. Összehasonlítható 1. Mózes 4, 10. és Zsid. 11, 4. Midőn ama nagy Babilonnak megadatik a jutalom, akkor »találtatik ő benne a szent profétáknak és mindazon szenteknek vére, akik e földön megölettettek.« Mert az elszakadásnak alapelvei minden időben egyformán megnyilatkoztak. Lásd Jelen. 18, 24. és Máté 23, 34. 35.

8. lecke. — 1904. november 19-ére.

A hatodik és hetedik pecsét alatt törtépendő események.

Kérdések.

1. Minő nagy esemény következik a hatodik pecsét alatt való csillaghullás után? Jelen. 6, 13. 14. Hasonlítsd össze Máté 24, 29. versével.

2. Milyen módon fogja ama nap a hitetleneket meglepni? 15–17. vers.

3. Minő üzenetet küld azért az Úr a földön lakó népeknek, mielőtt haragjának napja következik? Lásd Ésaiás 40, 3. 10; Jelen. 14, 6. 7. 12.

4. Minő állapotban lesznek a népek, midőn ezen üzenet adatik? Jelen. 11, 18; Jóel 3, 9. 11. 14. 16. 19.

5. Ki tartja vissza a föld népeit a

háborútól? Jelen. 7, 1. Lásd az 1. megjegyzést.

6. Miért lesz a világ négy szele visszatartva? 2. 3. vers.

7. Mi az élő Istennek pecsétje? Ezékiel 20, 12. 20; 2. Mózes 20, 8–11. Lásd a 2. megjegyzést.

8. Mi következik az elpecsételésnek üzenetére a hatodik pecsét idejében? Jelen. 8, 1; Máté 25, 31. Lásd a 3. megjegyzést.

9. Minő látomást látott a proféta azután? Jelen. 7, 9. 10.

10. Mit kérdezett egyik a vének közül? Minő válasz jött ezen kérdésre mindazok hasznára, akik kísértetben és szorongatásban vannak? 13. 14. vers.

11. Hol fognak azok az Úrnak szolgálni, akik még most egy rövid ideig az Úr eljöveteleig a siralom völgyén tovább küzdenek? 15–17. vers.

12. Mi indít bennünket az Úrnak szolgálatára? — Habár már itt és amott kitor a háború, az Isten mégis az ő kegyelmében visszatartja a világháborút, addig, míg a Megváltónk második eljövetelelől szóló hír a föld minden részében el lesz terjesztve. Amit most a békeesség idejében elhanyagolunk, azt azután a legnagyobb akadályok között kell végezniük. Azért most a legalkalmasabb idő a munkára.

Megjegyzések.

1. Szelek a profétai igében háborút jelentenek. Lásd Dán. 7, 2; Jerem. 25, 31–33.

2. A teremtési erő által tünteti ki magát az élő isten a bálványoktól és hamis istenektől. Lásd Ap. csel. 14, 15; Róm. 4, 11. Ebből az látható, hogy a pecsét és a pecsét jele ugyanegy.

3. Ama csendesség, mely a hetedik pecsét megszakítására következik, azt mutatja, hogy a hatodik pecsét akkor véget ér, midőn Krisztus dicsőségében megjelenik mind az ő angyalaival együtt, hogy a szenteket magához gyűjtse. Az ő munkája mint közbenjáró el lesz végezve, és az egész mennyei sereg követi őt a földre. Innen pedig visszatérnek a szentekkel és bemennek ismét a mennyei szent városba. Egy fél óra, amely profétai idő, hét napot tesz ki. A bizony-

ságtételek könyvében a 12. oldalon azt olvassuk: »Az égi felhők körülvettek bennünket, és úgy felfelé szálltunk, míg az üvegtengert elértük, hét napi menet után.«

9. lecke. — 1904. november 26-ára.

A hét trombita.

A római birodalom eloszlása. — A nyugat-római birodalom elomlása.

Kérdések.

1. Minő látományok hoztak a proféta elejébe a hét pecsétről való látás után? Jelen. 8, 2.

2. Mit példáz a trombita? Jerem. 4, 19; 1. Kor. 14, 8. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Mit látott a proféta azután? — Felmegy-e valóban a mi könyörgésünk Istenhez? Mivel van ez vegyítve? Jelen. 8, 3. 4. Lásd a 2. megjegyzést.

4. Mi következett az első angyal trombitálása után? Mi mondatik az arra következő pusztulásról? Hol történt meg ama nagy pusztulás és minő következménnyel? 6. 7. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

5. Mi láttatott a harmadik angyal trombitálásánál? Hová vetette magát ama nagy hegy? Erre mi következett? 8. 9. vers. Lásd a 4. megjegyzést.

6. Mi láttatott a harmadik angyal trombitálása után? Hová esett ama nagy csillag? Mi volt ama csillag neve? Minő befolyása volt a vízre? 10. 11. vers. Lásd az 5. megjegyzést.

7. Mi következett a negyedik angyal trombitálása után? 12. vers. Lásd a 6. megjegyzést.

8. Milyen még régebben adatott profétálás lett beteljesítve ezen alkalommal? Dán. 7, 23. 24.

9. Mit fog tenni a kis szarv által példázott hatalom, miután a három királyt lealázza? Dán. 7, 21. 22.

10. Még most is az igazság ellen vannak-e a pápai elvek? Léteznek-e még most is az eloszlott római birodalom részei? Mi fog bekövetkezni nemsokára azután? Dán. 2, 44.

11. Minő ígéretet tartalmaz a profétálásnak beszédje részünkre a nyomorúság idejében? Ésaiás 45, 9–11; 40, 9. 22. 23. 29–31.

1. A hét trombita a népek háborúival foglalkoznak. Az első négy trombita a nyugat-római birodalom elesésével foglalkozik. A római birodalom feloszlása külön-külön néptörzsek közt való háborúk által következett. Ama négy általános megtámadás, mely által a római birodalom nyugati része fel lett osztva, e három angyal trombitálásában előre kijelentetett.

2. Az Úr ezen versekben biztosítást ad az ő népének arra, hogy az igaz szívből imádnak imája felmegy őhozzá. Nem mint Káin áldozatának füstje, melyet a szél elhordott. Az Úr szolgálja az 5. versben oly eseményekről szól, melyek közvetlen Krisztus eljövetele előtt mennek végbe.

3. »És lőn jégeső, és tűz vérrel elegyítve.« (Átdolgozott szöveg szerint).

Azt jelenti, hogy éjszak felől támad egy háború, amely a megtámadott országban nagy pusztulást fog okozni. A gótok Alarich vezénylete alatt éjszak felől jöttek és betörték a római birodalomba Kr. u. 395—419-ig. Gibbon, a nagy történetíró, midőn ezen történelmi tényről ír, majdnem úgy fejezi ki magát, mint a proféta azt tette. Azt mondja, hogy az élő fák harmadrésze megége. Ezen kifejezés »a harmadrésze« gyakran fordul elő a hét trombitáról szóló látásnál és a római birodalom nyugati részére vonatkozik. Történelmi tény az, hogy Konstantin a római birodalmat három részre osztotta fel. A keleti résznek Konstantinápoly maradt a fővárosa. A nyugati részt Britannia, Franciaország és Spanyolország képezte. A középi résznek Róma lett a fővárosa.

4. A második támadást a forró déli tartományok felől jövő népek, a vandálok, intézték. Ez Kr. u. 428—476-ig tartott. A tenger itt a csatatér. Genzerich, akit a tenger királyának is nevezték, kétszer támadta meg a római hajóhadat és teljesen pusztította el tűz által.

5. A hunok betörése Attila vezetése alatt rettenetes volt. Attila seregei a legnagyobb pusztítást vitték végbe ahol sok folyó volt. Ez azonban csak rövid ideig tartott (Kr. u. 451—453-ig). Maga

Attila »Isten ostorának« és »a világ rémének« nevezte magát. Valóban keserű pohárral itatta meg legyőzött ellenségeit a meghódított tartományokban.

6. »A régi politikai égbolton a római császárok uralkodásában fénylett a császárság, a szenátus és a konzulátus hivatala mint a nap, hold és a csillagok« (Keith). Olaszország legyőzésével pedig, ami Kr. u. 476-ban történt, Odoaker, a herulok királya, megsemmisítette a császári uralkodást és nemsokára azután a konzulátusi (Kr. u. 541-ben) és a szenátusi (Kr. u. 542) hivatalokat is. Az eredeti római birodalom széteszlott. A régi székhelyet, a császári széket, a pápa foglalta el. De mielőtt hatalmát megalapította, szükséges volt, hogy a három hatalmat, a herulokat, vandálokat és a keleti gótokat megsemmisítse. Annak sikeres végbevételével (Kr. u. 538-ban) megalapodott a pápaság. A két következő angyal trombitálása a római birodalom keleti részével foglalkozik.

10. lecke. — 1904. december 3-ára.

A hét trombita.

A kelet-római birodalom bukása.

Kérdések.

1. Mikor és minő eseménnyel lett a negyedik angyal trombitálása korszaka befejezve? — A nyugat-római birodalom bukásával és a pápaság megalapításával.

2. Mi mondatik a két következő angyal trombitálásáról? Lásd Jelen. 8, 13.

3. Minő nagyhatalom következett azután, mely a kelet-római birodalmat megtámadta? — A mohamedánismus. Lásd az 1. megjegyzést.

4. Mit látott a proféta, midőn az ötödik angyal trombitált? Jelen. 9, 1—3. Lásd a 2. megjegyzést.

5. Minő parancs adatott ezen hatalomnak? 4. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

6. Milyen fejlődést lehetett észrevenni a mohamedánismus egyesülésében? 11. vers. Melyik kifejezésből tűnik ki, hogy a kelet-római birodalom nem állhatott sokáig? 11. vers utolsó része. — Ama kifejezés »Apollyon« pusztulást jelent. Lásd a 4. megjegyzést.

7. Minő határozott profétai időről szól a 10. vers utolsó része? Mennyi időt tesz ki az itt említett profétai idő? Öt harminc naphól álló hónap = 150 napot (profétai idő) vagy 150 évet tesz ki.

8. Mikor és minő eseménnyel jár le ama határozott idő? Lásd az 5. megjegyzést.

9. Mi mondatik az ötödik angyal trombitálása végénél? 12. vers.

10. Mi lett megoldva, midőn a hatodik angyal trombitált? 13. 14. vers. Lásd a 6. megjegyzést.

11. Minő általános szemléletet nyert a proféta a küzdelemről? 16–19. vers. Lásd a 7. megjegyzést.

12. Meddig fog ama hatalom akadály nélkül uralkodni? 15. vers.

1 óra profétai idő (a napnak 24. része)	15 napot
1 nap profétai idő	1 évet
1 hónap »	» 30 »
1 év »	» 360 »

összesen 391 év és 15 napot tesz ki.

Kr. u. 1449-től kezdve, midőn a törökök főhatalma el lett ismerve, megkezdődött a 391 év és 15 nap.

13. Meddig tartott ama hatalom önálló uralkodása? — Othman betört Nikomédiába Kr. u. 1299. július 27-én, és ezzel kezdődött a 10. versben említett határozott időszak, mely Kr. u. 1449-ben július 27-én járt le. A hatodik angyal trombitálása alatti korszak, t. i. a 391 év és 15 nap, éppen 1449. július 27-én kezdődött és úgy 1840. augusztus 11-én járt le.

1449. július 27-én	
391 év	15 nap
<hr/>	
1840. augusztus 11-én.	

14. Mi történt 1840. augusztus 11-én? — A török birodalom hatalma elvesztette önállóságát. Lásd a 8. megjegyzést.

15. Nyert-e a világ valami tanulságot ebből? 20. 21. vers.

16. Mi következett a hatodik angyal trombitálása után, t. i. 1840. augusztus 11-e után? Lásd Jelen. 11, 14.

1. Mohamedet 622-ben ismerték el profétának, aki azután mint fejedelem Medinába bevonult. Az arra következő tíz év alatt egész Arábiát meghódította. Mohamed halála után (632-ben) az ő seregei készen álltak arra, hogy hódításait még Arábián kívül folytassák.

2. Ama szó, amely a 9. rész 1. és 2. versében »mélységnek« le van fordítva, az alapjében »pusztát, zshivajt« jelent. A 3–6. versekben említett látományok jól példázzák a mohamedánusok seregeit és azoknak mozdulatait. Arábia pusztájából jöttek és az embereket rettenetes ellentállhatatlan erővel megtámadták. Mint a sáskák felhői, úgy vetették magukat mindenre.

3. Midőn Abubeker, Mohamed utódja, az ő seregeit Szíriába küldötte, a következő beszédet intézte hozzájuk: »A csatákban vívandó diadalmakat ne mocskoljátok be asszonyi és gyermeki vérrrel! Semmi pálmafákat, se gabonaföldeket ne pusztítsátok.« Azt is mondta, hogy bizonyos emberekre fognak akadni, akik Isten szolgálatában magányos életet folytatnak. Azokat ne bántsák. Ellenben azokat, akiknek beretvált fejük van, azonnal öljék meg, ha a mohamedán vallásnak elfogadását megtagadják. (Lásd Gibbon, »A római világbirodalom története« című könyvét, 51. fejez., 10. p.)

4. Othman megalapította azon országot, mely eszközül szolgált a kelet-római birodalom bukásában. Azon időtől fogva számítják a mohamedánok a kelet-római birodalom pusztítását, midőn Othman betört Nikomédiába (Kr. u. 1299. július 27-én). »Attól az időtől fogva a mohamedanizmus rettenetes gyorsasággal terjedt minden felé.« (Gibbon 64. fejezet, 14. p.)

5. 150 évig, Kr. u. 1299-től 1449. július 27-ig kínozták ama hatalom az embereket. 1449-ben a császár csak a török szultán engedelmével lépett az uralkodási székre, melyet azután csak rövid ideig tartott meg.

6. A mohamedánok négy főerőssége a következő volt az akkori időben: Bagdad, Damaskus, Ikonium és Aleppo. Ezek egyesültek és megtámadták a rómaikat, hogy elpusztítsák.

7. Gibbon azt beszéli, hogy a törökök számtalan lovat használtak hadjárataikban. A törökök legelőször használták a nem régen azelőtt feltalált lóport és ágyút Konstantinápoly város ostromában, ami példázva van a Jelen. 9, 17, 18. versben említett »tűz, fiüst és kénkő színű fegyver derekok« által.

8. 1840 előtt a török szultán hadat üzent Egyiptom ellen. Nemsokára azután pedig az egyiptomi seregek nagy győzelmet arattak, úgy hogy a törökök kénytelenek voltak a nagyhatalmakhoz folyamodni segítségért. Egy londoni »Chronicle« című reggeli újságnak 1840. szeptember 18-án megjelent példányában azt közli, hogy Mohamed Ali kezében van egy ultimátum (végelhatározás), melyet az egyiptomi kormány átnyújtott és amely a nagyhatalmak végelhatározásait a törökökkel szemben tartalmazza. Ezt fogalmazták és elfogadták 1840. augusztus 11-én. Ezzel végét érte a törökök politikai önállósága. Azóta ama hatalom mindig támogatva lett hol az egyik, hol a másik európai nagyhatalom által. Azóta a »keleti kérdés« a világ békének veszedelmét képezi. Éppen akkor az adventi mozgalom már meg volt kezdve, mikor 1838-ban Litch Josia, Miller Vilmos egyik munkatársa, a profétai ige alapján kijelentette, hogy 1840. augusztus 11-én valami nagy esemény következtében véget ér a török hatalom függetlensége. Midőn ama kijelentés két évvel azután igaznak bizonyult, akkor a keresztyének új erővel és bátorsággal hirdették Krisztus második eljövételét.

11. lecke. — 1904. december 10-ére.

Az adventi mozgalom kezdete.

Kérdések.

1. Minő eseménnyel végződik a hatodik angyal trombitálásának ideje? — A török hatalom politikai függetlenségének elvesztésével 1840. augusztus 11-én, midőn a nagyhatalmak védelme alá került.

2. Miből látható az, hogy a hetedik angyal trombitálása előtt és a hatodik angyal trombitálása után közbe esik egy rövid szünet? Jelen. 11, 14.

3. Melyik a hetedik angyal trombitálásával összekötetésben álló eseményekből következtethetjük ezen időszak kezdetét? — A szentek felett való ítélet megtartásából; mert az mondatik a 18. versben, hogy »eljött a . . . halottaknak idejük, hogy megítéltesenek.« Továbbá Isten templomának megnyilatkoztatásával a mennyben. 19. vers.

4. Mikor történtek ezek az események a mennyben? Dán. 8, 14. — A 2300 reggel és este lefolytával, 1844-ben. (Lásd a 4. és 5. leckében az adventi mozgalomra vonatkozó megjegyzéseket.)

5. Milyen látás adatott a profétának a hatodik angyal trombitálásának végénél? Jelen. 10, 1. Lásd az 1. megjegyzést.

6. Mit tartott az angyal az ő kezében? Hová vetette az ő jobb lábát? Hová a bal lábát? 2. vers. Lásd a 2. megjegyzést.

7. Milyen kijelentést tett az angyal? 5. 6. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

8. Melyik könyvecske az, amely különösen az utolsó időre vonatkozó profétálásokat tartalmaz és amelyet éppen a nagy adventi mozgalom idejében tanulmányozták? — Dániel könyve.

9. Minő parancs adatott Dánielnek, az ő látásaira vonatkozólag? Dán. 12, 4.

10. Minő állapotban látta a proféta Dániel proféta könyvecskéjét? Jelen. 10, 2, 8. Lásd a 4. megjegyzést.

11. Mit tapasztaltak azok, akik azt hitték, hogy 1844-ben vége lesz minden profétálási időnek? — Ők várták az Úr eljövételét minden bizalommal 1844-ben, — de az idő elmúlt és Krisztus nem jött el.

12. Melyik rész a proféta látásából szolgál az adventi népnek keserű csalatkozását megmagyarázni? 9. 10. vers. Lásd az 1. verset is. Az angyalt körülvette egy felhő, ami azt jelenti, hogy üzenetének tárgya nem volt egészen érthető.

13. Mi volt még akkor elrejtve a hívók előtt? — Azt gondolták, hogy a szentség megtisztítása, amely 1844-ben következett, Krisztus második eljövételét és a föld tűz által való tisztítását jelenti. A megcsalatozás után pedig azt találták, hogy a Dán. 8, 14-ben említett szentség

a mennyben van és hogy annak tisztítása a szentek felett való ítéletet jelenti, mely a főpapnak utolsó munkáját képezi, melyet elvégez, mielőtt mint király dicsőségben megjelenendik.

14. Ahelyett, hogy vége lett volna a kegyelemidőnek 1844-ben, minő új rendeletet mondott ki az angyal? 11. vers.

15. Minek kellett bekövetkeznie a hetedik angyal trombitálásánál, amely 1844-ben megkezdődött? 7. vers.

16. Mi lehet az isten titka, amely éppen a jelen időben végbe fog menni? Eféz. 3, 3-9; Kol. 1, 26-28. Lásd az 5. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. Isten az evangélium hirdetését nem angyalokra bízta, hanem az emberekre. Lásd 2. Kor. 5, 19. Mégis a Jelenések könyvében többször fordul elő példaképpen az »angyal« szó, amely ezeket az egyéneket jelképezi, kik a földön az embereknek hirdetik az igazságot. De még annál többet is jelent, mert azt is mondja az Úr, hogy a mennyei angyalok a láthatatlan támogatóink és segítő társaink a munkánkban. Lásd Zsid. 1, 14. Bárhová is megy az Úr szolgálja e földön, biztos lehet abban, hogy a mennyei angyalok kísérik segítségét nyújtanak, ahol szükséges.

2. Az angyal által elfoglalt állás azt jelenti, hogy az általa adandó üzenet egész földnek való, úgy szárazon mint vízben.

3. A vég ideje eljött, és szükséges volt, hogy az emberek gondolatai Krisztus eljövételére legyenek irányítva.

Ama leghosszabb profétai idő Dán. 8, 14 szerint, amely Kr. e. 457-ben megkezdődött, Kr. u. 1844-ben végét érte. Ez az igazság a nagy adventi mozgalom idejében hirdetve lett, és pedig a világ minden részében.

4. Dániel könyve az egyetlen profétai könyv, mely a mennyei szentség tisztításának idejét kijelenti. Csak erről a könyvről lehet mondani, hogy egy bizonyos ideig volt bepecsételve. A Jelenések könyvének 10. részében használt szavak azt jelentik, hogy ama könyvecske, amely egykor be volt pecsételve,

épp akkor nyitott meg, mert az akkor adott üzenet Dán. 8, 14-en alapúlt.

5. Isten titka az evangélium. Miután annak hirdetése el lesz végezve, és Krisztus munkáját mint közbenjáró a mennyei szentségben befejezte, akkor megjelenik dicsőséggel, hogy az őbenne hívőket megszabadítsa a gonosz világtól. A hívőnek meg kell tisztulnia minden lelki és testi tisztatlanságtól, mert Krisztus őbenne lesz, ami reménységének boldogsága, az elvégzett titok az emberben.

12. lecke. — 1904. december 17-ére.

A templom megmérése és a két tanu.

Kérdések.

1. Minő parancs adatott az Úr népének 1844-ben a nagy megcsalatozás után? Jelen. 10, 11.

2. Minő ünnepélyes és komoly munka folyik azóta a mennyei szentségben? Dán. 8, 14; Jelen. 14, 6; 10, 7.

3. Mire irányítatik Izráel népének hite ezen ítélet idejében? Zsid. 8, 1. 2; Jelen. 11, 19; 3, 8.

4. Mi tehát ebben az időben az evangélium hirdetésének főcélja? — Az embereket ezen komoly tényre figyelmeztetni, hogy most folyik a szentek felett való ítélet, és hogy Istennek tetsző életet éljenek.

5. Minő esemény bizonyítja a proféta látásában, hogy az Úr népe 1844 óta ezen üzenetet is hirdette? Jelen. 10, 11; 11, 1.

6. Minő eseménnyel összekapcsolatban történik a templom megmérése? Jelen. 11, 19; Préd. 12, 15. 16; János 12, 48; Jelen. 14, 12. Lásd az 1. megjegyzést.

7. Mi nem volt Jánosnak megengedve, hogy megmérje? Mit fognak a pogányok cselekedni a szent várossal? Meddig? Hol tétetett már említés ezen idő tartamáról? Jelen. 11, 2; Dán. 7, 25. Lásd a 2. megjegyzést.

8. Voltak-e az Úrnak tanui azon időkben? Jelen. 11, 3.

9. Kik voltak ezek? 4. vers. Lásd a 3. megjegyzést.

10. Minő hatalom adatott ezen ta-

nuknak tanubizonyságtételük megerősítésére? 5. 6. vers. Lásd a 4. megjegyzést.

11. Minő tapasztalata volt a két tanunak ama hosszú profétai idő lejárata után? 7. vers.

12. Hol fog az bekövetkezni? 8. vers.

13. Mi következett ezen profétálás beteljesedésénél? — A hitetlenek el akarták pusztítani a bibliát a francia forradalom idejében. Lásd az 5. megjegyzést.

14. Mit nem engednek a többi népek? 9. vers.

15. Miért gyűlölték a hitetlenek a bibliát, és miért örvendtek azon, mikor csapást tudtak mérni az ellen? 10. vers. 1. Kir. 22, 8.

16. Mi történt a három nap után? 11. vers. Lásd a 6. megjegyzést.

17. Mi következett azután? 11. vers utolsó része, 12. 13. vers. Lásd a 7. megjegyzést.

18. Minő tanulság rejlik abban részünkre, hogy 1. a pápaság megtámadta Isten igéjét, és azután 2. a hitetlenek? — Hogy mind a kettő Isten igéjének ellensége, mert azt megsemmisíteni igyekezett. Máté 24, 33–35; Ésaías 40, 8–10; Jelen. 12, 11.

Megjegyzések.

1. Ama zsinormérték, mely szerint a templom és az abban imádók mérvére lesznek — minden kétségen kívül maga a templomnak zsinormértéke, t. i. az igazság. Ez Krisztusban össze van foglalva, aki az igazság és az evangélium titka. Az ő mértéke pedig a tökéletes törvény (Zsolt. 40, 8. 9). Szükséges, hogy mindazok, akik majd ama napon bemennek az ő dicsőségébe, a mérték szerint éljenek.

2. A pogányoknak (nemzeteknek) nem volt megengedve a földi szentség pitvarába lépni. A föld összes hatalmai nem képesek az en. mert tökéletessé tenni, úgy hogy annak a mértéknek megfeleljen. Róm. 8, 7. 8. Ama hatalmat, mely a szent várost letaposodta 42 hónapig vagy 1260 évig, már Dán. 7, 25-ben ismertük meg.

3. Ezen képlet Zakariás proféta 4. részéből vétetett ki, ahol a 6. versben a két olajfát és a gyertyatartót Isten

igéjének nevezi a Szentlélek. Lásd még Zsolt. 119, 105 és János 5, 39. Ebben a hosszú sötét időben mindig voltak férfiak és asszonyok, akik az Úr szent igéjét olvasták és hirdették, ha mindjárt a legnagyobb veszedelmek között is.

4. A sötétség fejedelme minden erejével nem tudta a szentírást megsemmisíteni. Maga az Úr őrzi azt, és ha a földet valami csapással látogatja meg, akkor azt senki nem tudja megakadályozni. Jelen. 22, 18. 19.

5. A pápaság uralkodásának ideje alatt a biblia háttérbe volt szorítva, t. i. gyászruhában volt felruházva; de az üldözés napjai meg lettek rövidítve és Isten igéje új és nagyobb világosságot vetett a föld sötétségébe.

Azután keletkezett egy más hatalom, amely szintén Isten beszédjét megtámadta. Az egyiptomi fáraó azt mondta: »Kicsoda az Úr, hogy engedjek az ő beszédének?« Mindez Franciaországban 1793-ban, a forradalom idejében, beteljesült. A bibliákat elégették és mindent, ami szent volt, megvetették. Az igazság megvetése által újból feszítették meg a világ Megváltóját. Lásd Zsid. 6, 4–6.

6. A nép fajtalanosságának és hitlenségének volta által félelemmel és rettegéssel betöltve, egy nagy nemzeti gyűlésen visszavonták ama rendeletet, amely három és fél évvel azelőtt, t. i. 1793-ban, a biblia megsemmisítésére adatott ki.

Éppen az akkori időben egy Voltaire nevezetű istentagadó azt állította, hogy ő maga képes lesz azon munkát megsemmisíteni, melyet egykor a tizenkét apostol alapított. De az ő szava be nem teljesült, mert a mai napon az ő saját házat bibliai raktárnak használják.

7. A véres forradalom és a sok vérontás gondolkozásba ejtette az embereket. Éppen akkor létesült az első bibliai társulat is. A biblia több nyelvre át lett fordítva és elterjesztve. Így nemsokára a biblia nagy tekintélyt nyert az emberek előtt. Az említett hétezer ember megölése és a város tizedik részének bukása valószínűleg az akkori társadalmi és politikai változást jelenti Franciaországban a nagy forradalom idejében.

A hetedik angyal trombitálása alatt történendő események.

A Jelenések 10. és 11. rész 1–13. versében megváltozta a Úr a látományokat, úgy hogy a hatodik és hetedik trombitálás alatt történendő eseményekkel összekötetésben álló dolgokról is jelentést tegyen a profétának. A Jelen. 11, 14. versében újból veszi fel az Úr a trombitákról szóló látományt, hogy a nemzetek sorsát továbbra jelentse ki.

Kérdések.

1. Mikor járt le a hatodik angyal trombitálásának ideje? — 1840. aug. 11-én. Lásd a 10. leckét.

2. Mit hall és lát a proféta a hetedik angyal trombitálása alatt? Megkezdődött-e a hetedik angyal trombitálásának ideje mindjárt, miután a hatodik angyal trombitálásának ideje lejárt? Jelen. 11, 14.

3. Mikor kezdődött tehát a hetedik angyal trombitálásának ideje? — 1844-ben. — Bizonyítsd be, hogy 1844-ben megkezdődött. — Jelen. 10, 7 azt mutatja, hogy Krisztus Urunk a hetedik angyal trombitálásánál megkezdette az ő főpapi szolgálatát a szentek szentében a mennyei szentségben. Dán. 8, 14 szerint.

4. Mi hallatszott, midőn a hetedik angyal trombitálni kezdett? Minő szózat hallatszott? Jelen. 11, 15. Lásd az 1. megjegyzést.

5. Minő profétálás lesz azután beteljesítve? Dán. 7, 27.

6. Mi történik a mennyei szentségben, mielőtt ezen idő bekövetkezik? Dán. 7, 26. 9–11.

7. Milyen módon utal a hetedik trombitálásra való jövendölés az ítélet megkezdésére? Jelen. 11, 19. Lásd a 2. megjegyzést.

8. Kiknél kezdődik az ítélet? 18. v.

9. Mi lesz elvégezve az élő szentekkel való ítélet elvégzésével egyetemben? Jelen. 10, 7.

10. Minő állapotban lesznek a pogányok ebben az időben? 18. vers. Lásd még Lukács 21, 25. 26; Jóel 3, 12. 13.

11. Mit fog cselekedni az Úr ezen népekkel? Jóel 3, 12. Mikor? 2. Thess. 1, 7–10.

12. Mikor fogja az Úr Jézus az uralkodást átvenni? — Az ítélet végénél. Dán. 7, 13. 14. Hol adatik át neki? Zsolt. 2, 6–8.

13. Minő diadalomkiáltás hallatszik erre? Jelen. 11, 15–17.

14. Mint kicsoda fog Krisztus megjelenni, midőn dicsőségben eljő? Jelen. 19, 11–16; Máté 13, 41.

15. Mit hoz azután az ő népének? Jelen. 11, 18; 22, 12.

16. Minő biztosításunk van most erre tekintve? Jelen. 3, 10. 11; 2. Tim. 1, 12.

Megjegyzések.

1. Még mielőtt előadatnak a profétának a hetedik angyal trombitálása alatt történendő események, először irányítatik figyelme az evangélium diadalára Krisztus főpapi szolgálata alatt.

2. A szentség tanulmányozása által megtudhatjuk, hogy a szentek felett való ítélet megtörténik, még mielőtt Krisztus második eljövetele bekövetkezik. A szentség tisztítása és a szentek fölött való ítélet ugyanegy eseményt képeznek.

A mennyei szentség megnyitása és a szentek fölött való ítélet megnyitása szintén ugyanegy esemény. Jelen. 11, 19; Dán. 8, 14.

Az Úr egyházának küzdelme a világ végéig.

Kérdések.

1. Mit látott a proféta az égben? Mibe volt az asszony felöltözve? Mi volt az ő lábai alatt? Mi volt az ő fején? Jelen. 12, 1.

2. Mit példáz azon asszony? Jerem. 6, 2. Lásd az 1. megjegyzést.

3. Mi született az Úr egyházának? Jelen. 12, 2. 5; Ésaiás 9, 6.

4. Milyen magasságra emeltetett a fiú? Jelen. 3, 21.

5. Mit látott a proféta még azonkívül a látásban? Minő színe volt ama sárkánynak? Jelen. 12, 3. Lásd a 2. meg-

jegyzést. Kicsoda ama sárkány? 9. vers. Mit akart a sárkány tenni a született fiúval? 4. vers.

6. Mit látott a proféta azután? Micsoda lények viaskodtak egymás ellen? 7. vers. Ki nyerte a diadalmat? 8. vers.

7. Kicsoda Mihály főangyal? Jud. 9; 1 Thess. 4, 16; János 5, 28, 29.

8. Mit tett lehetségessé Krisztus diadalma az ő gyermekeinek? Jelen. 12, 11.

9. Ki ellen indította Sátán az ő haragját, miután nem sikerült Krisztust legyőzni? 13. vers. Lásd a 4. megjegyzést.

10. Mit tapasztalt az Úr anyaszentegyháza azután? 15. vers.

11. Melyik időben történt az Úr egyházának menekülése a pusztába és mennyi ideig maradt ott? Jelen. 12, 6. 14. Lásd az 5. megjegyzést.

12. Honnan nyert az Úr egyháza segílyt? Jelen. 12, 16. Lásd a 6. megjegyzést.

13. Meddig fogja a Sátán az Úr egyházát üldözni? Kicsodák az ő magvából valók? 17. vers.

14. Micsoda Jézus Krisztus bizonyágtétele? Jelen. 19, 10.

15. Miből lehet-e tudni, hogy a 17. versben említett egyház éppen az utolsó időben való egyház? Lásd a 7. megjegyzést.

16. Tudja-e a Sátán, hogy a vég közeledik? Hiszed-e te is, hogy úgy van? Mutasd meg eljárásod által.

17. Miképpen támadja meg Sátán az Úr egyházát? Jelen. 12, 10. Lásd a 8. megjegyzést.

Megjegyzések.

1. Ezen látásban látja a proféta az Úr egyházának küzdelmét, az apostolok idejétől kezdve Krisztus második eljöveteléig. A hold, mely a lába alatt van, az ő szövetséget példázza. A nap fényével, t. i. az evangéliummal körül van véve.

2. A sárkány Sátánt példázza (9. v.). Éppen akkor használta fel a pogány római hatalmat az Úr népének üldözésére.

3. Midőn Sátán Ádámot legyőzte, akkor nemcsak a világ fejedelme lett (János 14, 30), hanem Ádám helyét is

foglalta el a mennyei tanács körében. Lásd Jób 1, 6–12. Azáltal, hogy Krisztust szüntelenül üldözte, nyilvánvalóvá lett az ő jelleme az egész világ egyeteme előtt. És midőn Jézus meghalt a keresztfán, akkor kivetetett a világ fejedelme és úgy már nem jelenhetett meg többé a mennyei tanács körében mint a világ képviselője. Azon időtől fogva a »másik Ádám« foglalta el az ő helyét. Jelen. 12, 4-ből láthatjuk, hogy körülbelül az angyalok harmadrésze elesett. Azt tekintve, hogy az angyalok serege számlálhatatlan, akkor képzelhető, hogy sok ellenségei vannak az Úr népének. Jelen. 12, 11.

4. Nem sikerült Sátánnak Krisztust legyőzni és azért most nagy haraggal igyekszik az ő követeit a veszedelembé sodorni. Lásd 1. Péter 5, 8.

5. Itt újból elő lesz hozva az 1260 év, mely időben a pápaság az Úr anyaszentegyházát üldözte. 538—1798-ig az Úr népe valóban a pusztában keresett menekülő helyet.

6. A 16. században megkezdődött a reformáció elterjedése. Isten ama nemeslelkű Luthert és az ő munkatársait kiválasztotta, hogy visszavezessék a népet az evangélium alapjára.

7. Az Úr anyaszentegyháza az utolsó időben három pont által tünteti ki magát: 1. üldözést szenved, 2. megtartja Isten törvényét, 3. a bizonyágtételnek lelke által tanítva lesz. Hogyha valóban hisszük, hogy az utolsó napokban vagyunk, akkor ama gyülekezethez csatlakoznunk kell, melynél ezen ismerető jelek vannak.

8. Sátán mindig a hitelenséget erősíti az emberi szívben. Az Úr népének hibáira is ügyel és az angyaloknak előadja szemrehányás módon. Sátán a testvérek vádolója, és folyton igyekszik bennünket ezzel elfoglaltatni, hogy mi is testvéreink vádolói legyünk. Az, aki jobban vigyáz szomszédjának kertjére mint sajátjára, nemsokára sok konkolyt fog találni abban. »Vigyázzatok magatokra!«

Bizonyoságtételek a gyülekezetek részére.

White E. G.-tól.

A bizonyoságtételek volta és befolyása.

Miután a vég közelebb jön és a munka, a világot utoljára inteni, elterjed, érdekesebb lesz a jelenvaló igazság minden elismerőjének, egy tiszta értelmet szerezni a bizonyoságtételek volta és befolyása felől, melyet Isten előrelátásával a harmadik angyali üzenettel kezdettől összekötött. A következő oldalak kivonatot tartalmaznak arról, mit az utolsó évek tartama alatt írtam, tekintetbe véve előbbi saját tapasztalataimat ezen különös munkában, és szintén mit Isten nekem erre vonatkozólag a bizonyosságok volta, fontossága és jelleme felől adott, melyben adattak és megértessenek.

Nemsokára azon idő elmúltá után 1844. évben adatott nekem az első látás. Látogatásban voltam az Úrban egy testvérnénél, kinek szíve az enyémmel volt összekötve. Öten voltunk testvérek együtt csendes családi áhitatban letérdelve. És mialatt mi így imádkoztunk, az isteni erő reám szállott, miként ennekölte soha nem éreztem. Úgy vélem, hogy nagy világossággal voltam körülvéve és mindig magasabbra emeltem fel a földtől. (Vol. I. p. 58.) [Tap. és Lát. 12. oldal.] Ezen időben adatott nekem az első látás, az adventi hívők tapasztalataira vonatkozólag, Krisztus eljövetelére és azon jutalomra, melyben a hűek részesülmi fognak. Egy másik látásomban, nemsokára az első után, meg lettek nekem mutatva a megpróbáltatások, melyeket nekem át kell élnem, és hogy az én kötelességem, menni és másoknak is elmondani, amit nekem Isten kijelentett. És meg lett nekem mutatva, hogy az én munkám ellen nagy ellentét lesz kifejtve és az én szívem félelemmel lesz eltelve, de hogy az Isten kegyelme mindenén által fog segíteni. Ezen látásom nekem nagyon sok gondot okozott; mert megmutatta nekem az én kötelességemet, kimenni és a népnek az igazságot előterjeszteni.

Nagy feleletem uralkodott rajtam, hogyha ezen hivatást és kötelességet követni fogom, ha kimegyek és magamat egy a legmagasabb Istentől látományokkal és kijelentésekkel érdemesítettnek kiadom, én túlzani fogok. De ha ezen álláspontot elhagyom, melyet el kellene foglalom, ezáltal Isten nemtetszését magamra vonom, és az én lelkem el fog veszni. Nekem különféle ilyen esetek ismerősek voltak és az én szívem megrengett a nehéz próba előtt.

És én kértem, nos ha mennem kell és elmondani, mit az Úr nekem mutatott, én nem illő önzésektől megóvatnék. Az angyal mondta: »A te imáid meghallgatottak és felelet is adassék reája. Ha azon gonosz, melyet te féltesz, téged fenyeget, úgy az Úr keze ki lesz terjedve, hogy téged megmentsen; ő fájdalmak által tégedet magához fog megvonozani és a te alázatosságodat megóvja. Ha te az üzenetet hűen elvégzed és mind végig megőrzöd, akkor egyed az élet fájának gyümölcsét és igyad az életnek vizét.« (Vol. I. pp. 62, 64, 65.)

Ezen időben voltak különfélék, kik az első üzenetet elhítték, de rajongásba estek. Elgondolható téves tanok befészkelődtek és némelyek részek voltak, mindazokat elátkozni, kik az ő nézeteiket nem akarták elfogadni. Isten nekem mindezen tévedéseket egy látásban kijelentette, és küldött engem az ő eltévedt gyermekeihez, hogy ezen tévedésektől szabadúljanak meg; de ezen kötelességem keresztülvitelében nagy ellentállásra és keserű szemrehányásra akadtam. Nekem nagy teher volt, a tévelygőknek elmondani, hogy mi lett nekem reájuk tekintve mutatva. És nagy fájdalmat okozott nekem, másokat nyugtalanságban és gondban látni; de miután kötelességem volt, az üzenetet előterjeszteni, úgy azokat oly szelíd formában vezettem bizonyosoknak elő, miként csak tudtam. Azután visszavonultam lelkifélelmemben és sírtam. Én azokra tekintettem, kiknek csak az ő saját lelkükre volt gondjuk, és gondoltam, hogy én nem duzzognék, ha én is oly helyzetben volnék. Ez nehezemre esett, a tiszta és éles bizonyosságokat, melyeket Isten nekem adott, tudatni.

...en vártam a következményekre, és ha a rendre utasított személyek a tény ellen ellenszót emeltek és utána az igazságnak ellentállottak, úgy következő kérdések emelkedtek fel hangulatomban: vajjon úgy hirdettem-e az üzenetet, miként kellett volna azt tennem? Nem volt-e valamely út az ^{az} megmentésükre? És akkor szenvedtem olyan lelki fájdalmakat, hogy a halál sokszor egy óhajtott hirnöknek és a sír egy édes pihenő helynek látszott volna.

Nem ismertem a veszélyét, bűnét oly cselekvésnek, míg egy látásban Jézus jelenvoltára vezettettem. Ítéző pillantással tekintett reám és elfordította arcját tőlem. Nem lehet azon rettegést és félelmet leírni, mely engemet megszállott. Leborúltam előtte arcomra, de nem volt semmi erőm, csak egy szót is kiejteni. Óh, hogy vágyódtam, ezen rettenetes pillantás előtt elrejtve lenni! Ekkor egyrészt megértettem az elveszettek érzését, hogy kiáltották: Hegyek és kősziklák essetek mireánk, rejtsetek el minket annak színe előtt, ki székben ül és a bárány haragjától! Jelen. 6, 16.)

Azonnal parancsolta egy angyal, hogy felkeljek és azon látomány, mely szemimnek kínálkozott, alig lehetséges, hogy leírassék. Elővezettetett nekem egy nagy sereg, kiknek haja és ruhája elszakítva volt és kiknek kinézésük a rettenetségség és kétségbeesés egy képét tárt elém. Sokan közel jöttek hozzám és ruhájukat dörzsölték az én ruhámhoz. Akkor tekintettem az én ruhámra és láttam, hogy vérrel volt beszennyezve. Ezek megtekintésénél egy holthoz hasonlóan estem kíséző angyalom lábaihoz. Nem találtam semmi mentegődzést előhozni és csak azt óhajtottam, hogy ezen szent helyről menekülhessek. Az angyal felállított engem az én lábaimra és mondta: Ez most nem a te eseted, de ezen jelenet neked elővezetve van, hogy elismerjed, mi várakozott rád, hogyha elragadod magad, másuttal azt hirnöknek, mit neked az Úr adókonatott. Ezen ünnepegyes írtás. Kimentem a népek ezen szavakat hárógnál, melyeket Jézus nekem adott. Fotyi. bővebbek.

János Jelenések 14, 6 szerint az örökkévaló evangélium »minden nemzet-ségnek, ágazatnak, nyelvnek és népnek«

...tve lesz. Igen hasznos tehát tudni, hogy már mennyire haladt előre ezen munka a pogány földökön, mint például Afrikában. 1887. május havában egy-néhány lélek, aki vallásos iratunkat olvasott és azáltal az igazságot elfogadta, felkérte amerikai testvéreinket, hogy küldjenek missiói munkásokat. Az útra szükséges költségeket is mindjárt küldötték, habár még nem is látták senkit közülünk.

Az ott folytatott munkálkodásunk eredménye mostanáig a következő: 715 tagja van az egyháznak Fokföldön, Natalban és Transvámban. Ezenkívül pedig van még egy-néhány virágzó missiói állomásunk a bennszülöttek között, u. m. Matabéla-földön, Buluvayoban és Basutó-földön. 1902. augusztus havában a brit. Nyassa-földön, Coloban, Blantyre mellett, megalapítottunk egy más missiói állomást. Az Aranypartnál szintén meg lett indítva a jó munka.

Egyiptomban egészen Szudánig jutottunk. Ezt a nemes munkát pedig többnyire amerikai testvéreink folytatták és csak természetes ama gondolat, hogy nekünk mint európaiaknak is részt kell vennünk. Eszerint el lett határozva a múlt évi friedensau nagygyűlésen, hogy a német egyesült missiói társaság megbizza Conradi L. R. testvért, a missiói társaság előjáróját, ezen feladattal, hogy erre vonatkozólag lépéseket tegyen a német gyarmati hivatalnál Berlinben, a német kelet-afrikai területen való lel telepedésre. Berlini látogatása alkalmával azt találta, hogy az Úr már csodálatos módon készítette az utat. Úgy történt, hogy az elmúlt december havában a német kelet-afrikai gyarmati kormányzója, van Götzen gróf, Berlint látogatta meg. Ezen alkalmat felhasználva, előjárónk hosszabb meghallgatásban terjesztette elő ügyünket a kormányzónak, ki előtt már ismerős a mi munkálkodásunk. Ő azonnal a legszívélyesebben

hívott bennünket, hogy jöjjünk oda minél hamarább a missiói munkát megkezdeni. A gyarmathivatalnál is mindjárt adtak a testvéreknek minden jogot a letelepedésre, és úgy már nem maradt semmi egyéb hátra, minthogy olyan alkalmas missiói munkásokat kiválasztani, akik, a Szentlélek által indítva, hajlandók, az Úr hívására engedelmeskedni és Afrikába menni. Egyelőre két testvért választották ki. Ehlers János testvér, egy búzgó keresztyén, aki már tapasztalt ember a hit dolgában és aki nemesak az Úr igazságát ismeri, hanem mint

ezen missionáriusok azelőtt még nem látták Olaszországnak szép mezeit és gyümölcskertjeit, melyek éppen akkor a legszebb látományt képezték, »mégis,« azt írják, »jobban el voltunk foglalva Afrikával gondolatainkban. Arra kértük az Istent, vezessen bennünket azon helyre, mely neki tetsző.« Nagy viharok támadtak a Földközi tengeren, de mindennek dacára minden szerencsésen végbe ment.

A Vörös tenger mellett is elmentek, melyről azt írták: »Amit itt láttunk, az nagyon érdekelt bennünket. Ama kes-

Helytartósági épület Dar-es-Salaamban.

kertész képes, egy alkalmas helyet keresni a missiói állomás részére, úgy mint kezével dolgozni. Továbbá az amerikai német testvéreink azáltal mutatták részvétüket a munkában, hogy Enns testvért küldötték Afrika részére. Enns testvér Oroszországban született és Amerikában mint betegápoló ki lett képezve. Így választott az Úr oly embereket a távol sötét Afrika részére, akik nemesak lelkileg tudnak segílyt nyújtani, hanem a mindennapi életben is jó példával lehetnek a szegény bennszülöttek előtt. Ezek a nevezett testvérek az elmúlt évben útnak indultak Neapel felé, ahol október 23-án hajóra szálltak. Habár

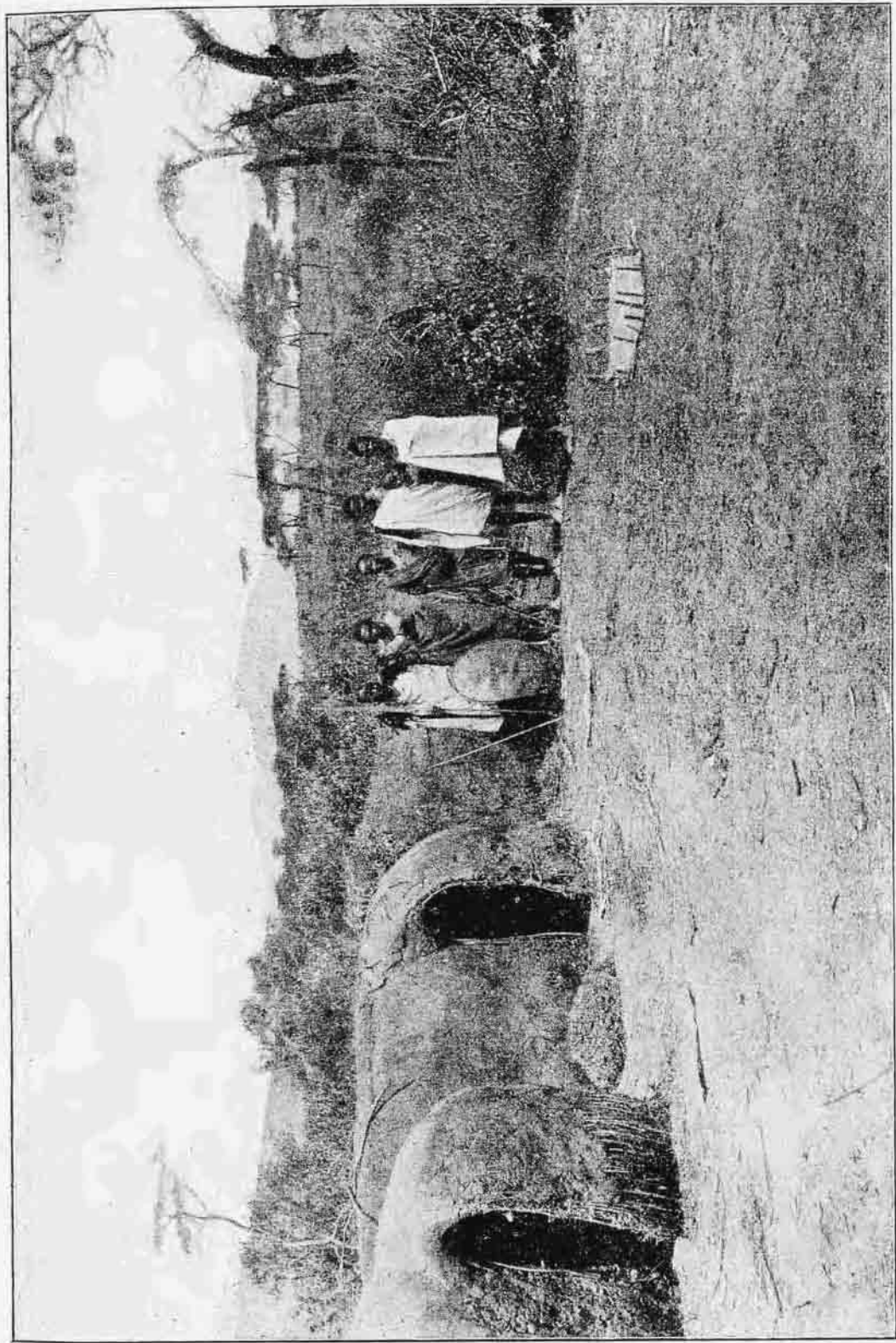
keny földszorost láthattuk és a Sinai hegyet, ahol Izrael népe oly közel volt az Úr dicsőségében. Azután semmi egyebet nem láttunk, mint csupa homokot. Amíg csak a szem láthatott, csak a puszta sivatag tünt fel. Azután még hat napi utazás után, november 9-én, Mombassán érkeztünk meg. Itt hirtelen megváltozott a tájkép, a sivatag eltűnt és helyette mindennütt a főszeles palmaerdők riáltak elő. Maga Mombassa rosz benyomást gyakorolt ránk. Itt pedig azon utasítást kaptuk, hogy Dar-es-Salaamba menjünk. Tanga városa pedig sokkal jobban tetszett nekünk mint Mombassa, mert szép tiszta széles

utcai voltak. A házak is rendezes voltak építve. Mindenféle kókusz-diót és banánát találtunk. Zanzibárban is idéztünk két óráig. November 14-én hosszú meghallgatást nyertünk a kormányzónál. Midőn megérkeztünk, a legszívélyesebb fogadásban részesültünk. Minden tanácsal volt hajlandó támogatni. Alapos megfontolkozás után elhatároztuk magunkat, hogy a Pare hegységet meglátogassuk, és hogyha a vidék nekünk megfelel, kiválasztjuk jövő missiói állomásunk részére.» Azután visszatértek Tangába, mely városból a német kelet-afrikai egyetlen vasútvonal Korogvébe vezet. Ez az állomás 85 kilométer távolságban fekszik a keleti tengerparttól a szárazföldön. Innen Ehlers testvér azután Usambara-földre indult és pedig Vilmosvölgyre, hol a kerületi hatóság székhelye van. Ott azt mondták neki, hogy a Pare-hegység igen jó, termékeny és népies föld, ahol sok jó víz van. Ezen állítást megerősítette több utas és birtokos. Az utazás Korogvéról Vilmosvölgyig három napot vett igénybe és igen nehéz és fáradságos volt. Az utolsó 22 kilométernél már 1200 métert emelkedett az út. Azt írja: »Azon út majd emberfeletti erőfeszítést követelt; csoda, hogy szomjúságtól nem haltunk meg. Egy alkalommal egy nap alatt 44 kilométerig gyalogoltunk. Következő tapasztalatom útközben mindenkit fog érdekelni: Utamban Korogvétól Vilmosvölgyig volt alkalmam, egynehány bennszülött katolikusként orvosi segílyt nyújtani. Egy szerecsen rettenetesen verte meg az ő feleségét egy sátorban. Végre irtózatoss kiáltás hallatszott ki. Azonnal bementem és a földön heverve egy asszonyt találtam. Testének egyik oldalán találtam egy 10 centiméter hosszú sebet. Vízért kértem, mire a férje félelmesen közelegve, kimosta a sebet. Azután megmagyaráztam neki, hogy a sebet be kell kötni, de szegényeknek nem volt semmi vásznak. Arra zsebkendőmet vettem és íuttettem neki, hogy kösse be a sebet, de ő oly nagyon reszketett, hogy nem volt képes arra. Azután kihozták a szegény asszonyt és egy árnyékos helyen letették. Én megmutattam a körülálló asszonyoknak, hogy miképpen kell hideg

borogatást csinálni a sebre. Midőn más alkalommal visszajöttem, nagy örömmel fogadták a »Mzungut« (az európai embert), mert még igen jól ismerték engem. Örvendtem, midőn láthattam, hogy a szegény szerecseneknek is van emberi szívük. Egy szerecsen fiúnak, akit kegyetlenül megverték, elbeszéltem sok szépet Munguról (Istenről) és kérdeztem tőle, tud-e imádkozni? Erre szívére tette a kezét és meglágyúlt hanggal azt mondta; »Mdir bana (igen uram).« Sokáig beszéltem vele és megmagyaráztam neki, hogy a jó Isten a Szuahéli népet is szereti.

Poggyászuinkat a vasúton hozattuk Tangából Korogvéig és itt teherhordókat kerestünk, melyeket azonban nagyon nehezen tudtunk megtalálni, mert mindenki el volt foglalva egy vasút építésénél. Végre mégis sikerült nekünk 25 teherhordót megtalálni, és úgy 6 óraker este útnak indultunk, a Pare-hegység felé. Tíz óraker már 23 kilométert haladtunk. Azután lefeküdtünk és három óráig pihentünk. Annakutána az erdőn keresztül folytattuk az utat. A holdvilág már két óraker lement és úgy a legveszedelmesebb helyzetben a sötétben maradtunk. Körülöttünk hallatszott az oroszlánok és párducok ordítása. Ezen vigasztalással, hogy »Dániel Istene« velünk van, nyugodtan folytattuk utunkat. Nekünk, mint európai embereknek, előre kellett mennünk, mert a bennszülöttek rendíthetetlenül bíznak az európaiakban. A veszedelem pillanatában eldobják a fegyverüket és menedéket keresnek a »fehér embernél«.

Reggel hét óraker elértük Mombát, mintán egy 44 kilométernyi utat tettünk. Este felé újból útnak indultunk és három óra alatt elértük Masindót, ahol az éjjelen és a következő napon is maradtunk, hogy a teherhordók kipihenjék magukat. Azon nap éjtszakáján pedig négy óraker folytattuk utunkat Kihuiro felé, anélkül, hogy tudtuk volna az utat. Körülbelül egy óráig gyalogoltunk, míg utoljára szomjasan és elfáradva a homokra feküdtünk, hogy aludjunk. A következő öt óra alatt minden órában tudtunk hat kilométert előre haladni, míg egy sárpatakhoz jutottunk. Habár a víz nagyon piszkos

————— Mésirri-kunyhók Kelet-Afrikában. —————

és rossz volt, mégis lehetett égő szomjúságunkat lecsillapítani.

Önnan elindulva, nemsokára Kihuiróba érkezünk, mely helység már a Pare-hegység alatt fekszik. Ott jó vizet tudunk kapni, és égő testünkről a port a friss kristály patakban lemostuk. Valóban nagy élvezet volt. Eszembe jutott Izráel népének tapasztalata, midőn a pusztában a sziklából fakadó vizet itták.

A következő cikkben Ehlers testvérünk beszél az ő utazása folytatásáról és a Pare-hegység közé való megérkezéséről.

C. L. R.

Hinni — tudni.

»Ahol nincsen hit —
ott nincs reménység,
Ahol nincsen reménység —
ott nincsen iparkodás,
Ahol nincsen iparkodás —
ott nincs tudás.«

Ezen úgynevezett felvilágosodott korszakban nem ritkán hallatszik ama kifejezés a hitetlen és kételkedő okoskodók között, hogy »hinni« annyit jelent mint »semmit sem tudni«. Ezen kifejezés pedig gondolkozásba ejt minden komolyan gondolkozó embert, aki minden kétségen kívül, midőn a hitnek célját és jelentőségét megvizsgálja, ezen következményekre jut, hogy a mindennapi tapasztalat által igaznak bizonyított tény az, hogy minden tudás csakis a hitre megalapodott reménység iparkodásnak köszönhető.

A szentírás azt mondja: »A hit pedig az olyan dolgoknak valóságok, amelyeket reménylünk és amely dolgok nem láttatnak, azoknak bizonyos mutatójuk.« Zsid. 11, 1.

Csak akkor képes az ember valami tárgynak értékét megbecsülni, midőn nélkülöznie kell, úgy a hitnek fontosságát is csak akkor tudnók megismerni, hogyha anélkül kellene lennie egy ideig. Ha ez életben elfogy a hit, akkor már nincs is reménység; — vége van minden küzdesnek és iparkodásnak. A hit adja amaz erőt az előremenetelre és az ismeretlenbe való előrenyomulásra. Lehetőségessé teszi a lehetetlent, láthatóvá

teszi a láthatatlant, feloldja a legnehezebb kérdéseket. A hit az emberi szellem legnagyobb ereje. Ő az, aki új életet teremt és minden csodálatos dolgot mivel. Segít a világot legyőzni. Oly fegyvert ad kezünkbe, mely által mindenkor diadalmaskodhatunk. Ezen bizonyítására sok példát találunk a bibliában. Azt olvassuk: »Hit által országokat meggyőztek, igazságot cselekedtek, az ígéreteket elvették, oroslánoknak szájukat bedugták, a tűznek erejét megoltották, a fegyvernek élitől megmenekedtek, megerősödtek az erőtlenségből, erősekké lettek a viadalban, az idegeneknek táborokat elfutamtatták.« (Zsid. 11, 33. 34.) Mindez az igazi hitnek következménye. Minden látható és felfogható bizonyíték dacára pedig vannak olyanok, kik gúnytárgyává teszik a hitet, de amellet hiába fáradoznak rossz szenvedélyüktől és tökéletlenségüktől megszabadulást keresni. Igen jó és üdvös, minden okoskodást és bölelkedést félre tenni és úgy a hit útján az igazi bölcseséget — az isteni bölcseséget elérni.

Huenergardt J. F.

Isten csalhatatlan profétái világorája.

»Mely üdvösségről kérdeztek és tudakoztak a proféták, kik az Istennek reátok következő kegyelméről jövődőt mondtak. Tudakozván, az időnek micsoda és minemű cikkelyére jelentené a Krisztusnak ő bennök való jövődömondó Szent Lelke, hogy következnenek a Krisztusra a szenvedések és a dicsőség a szenvedés után. Kiknek megjelentetett, hogy nem magoknak, hanem nekünk szolgáltak azokban, melyek most nektek hirdettettek azok által, kik nektek prédikálták az evangéliumot, a mennyekből kibocsáttatott Szent Lélek által, melyekbe az angyalok is nagy kívánsággal kívánnak betekinteni.« 1. Péter 1, 10-12.

Minden jövődölésnek csillaga és magva Krisztus, célja boldogságunk vagy megmentésünk, tárgya Krisztus szenvedései és dicsősége. Krisztus szenvedései első eljövetelek az üdvösségnek csak az alapját vetették meg, teljessé csupán az

utolsó időben lesz, mikor Jézus Krisztus megjelenik (5. 7. vers). Ez világosan Krisztus második eljövételére vonatkozik, az Atya dicsőségében leendő megjelenésére. Krisztus első és második eljövetele tehát az a mindenütt tisztán előtérbe lépő középpont, mely körül az egész profétai ige fordul, amint azt Pál apostolnak a zsidókhöz írt levelében látjuk: »Azonképpen a Krisztus is egyszer megáldoztatván, hogy sokaknak bűneit elvenné, másodszer bűnért való áldozat nélkül megláttatik azoktól, akik őtet várják azoknak üdvösségükre.« (Zsid. 9, 28.) Csak az fogja a jövődölést helyesen méltatni és megérteni, aki erről az állásponttól szemléli és csak arra nézve lesz a boldogság követelménye az.

A profétálás nem a proféták akaratából indult ki; ők annyira messze voltak attól, hogy azt saját művöknek tekintsék, hogy még saját profétálásukat is a legszorgosabb vizsgálat tárgyává tették. Senki más nem jelentette Krisztus szenvedéseit és dicsőségét nekik, mint maga Krisztus és pedig sokkal előbb, mintsem még testet öltött és valóban szenvedett volna.

A jövődöbeli szenvedéseknek minden profétálása sokszor a legkisebb részletekre is kiterjedt és nem egyéb, mint Krisztusnak önmaga által való leírása, száz és száz évvel a beteljesedés előtt. Az új szövetség kijelentései ellenben akkor íratlak, mikor már a jövődölt események bekövetkeztek, hogy csodálatos beteljesedésük megerősödjék. Így pl. Luk. 4, 17–21; Ján. 19, 24. 36. 37; Márk. 15, 28. Az ő szövetség jövődöléseinek tehát ugyanaz az értékük van, mint Krisztus szavainak az új szövetségben. Ugyanaz beszél hozzánk mind a kettőben: Krisztus jövődömondó lelke.

Krisztus lelke azonban nemcsak jövődöbeli szenvedését és dicsőségét jelentette meg a profétáknak, hanem időmeghatározásokat is adott nekik arról, hogy a fontosabb események mikor fognak bekövetkezni. A proféták igyekeztek is ezeket az időmeghatározásokat behatóbban vizsgálni és lehetőleg megerősíteni azt, hogy mely időre utal Krisztus lelke általuk. Minthogy a proféták nem maguknak, hanem nekünk

tettek azzal szolgálatot, azért ezek Isten népe számára kijelentett időmértékek, hogy azokból lássák, mikor teljeseznek be a fontos események. És az ő szövetségnek egyetlen egy profétája sem ad annyi profétai időmeghatározást, mint éppen Dániel. A szent nép szétszértéségének idejét úgy határozza meg, hogy »adatnak a szentek az ő (a kis szarv) kezébe ideig, időkig és az időknek feléig.« Dán. 7, 25 és Dán. 12, 7-ben: »És hallám, hogy a férfi, aki gyólesba öltözött vala, ki a folyóvíz felett vala, ki felemelte vala az ő jobbkezét és balkezét az ég felé, megesküvék az örökké élő Istenre, hogy ideig, időkig és az időnek feléig, és minekutána elvégezik a szent nép erejének rontását, mindezek elvégeztetnek.«

Továbbá »2300 este és reggel«, Dán. 8, 14, a szent hely megtisztításáig. És 9, 24–27-ben 70 heti időközöt mond Izráelnek Babelből való visszahozása és a »felkent« fejedelem ideje közt. Dán. 12, 11–12-ben 1290 és 1335 napot említ a proféta. Ezért helyesen mondja Luther: »Péter különösen Dániel profétára gondolt, midőn első levelében így ír: „A proféták tudakoztak, hogy az időnek micsoda és minemű cikkelyére jelentené a Krisztusnak öbennök való jövődömondó Szent Lelke stb.“ Ez azt jelenti, hogy ő az időt biztosan kiszámította és meghatározta, mennyi esztendőnek kell eltelnie, ami egyúttal a mi keresztyén hitünket is nagyon erősíti és bennünket lelkiismeretünkben biztossá, szilárdá tesz, mert hatalmasan látjuk szemeink előtt mindazt, amit ő nekünk az ő könyvéből világosan és helyesen oly sok idővel azelőtt megírt és előre megalkotott.«

Ezzel az Úr nemcsak az ő szilárd profétai szavát nyilatkoztatta ki, mint a sötétből a világosságot, hanem azzal együtt egy biztos, profétai időmérőt is, amelyből megláthatjuk, hogy mikor kell a jövődölésnek beteljesednie. Egyszer mind csalhatatlan profétai világórát ad nekünk, amelynek lapjáról pontosan leolvashatjuk, hogy a világ életének melyik időpontjában vagyunk most és hogy mikor kezdődött meg az »utolsó idő«. És ez a legteljesebb összhangban

van Isten cselekedeteivel és megnyilatkozásaival. Már a teremtéskor helyez csillagokat az égboltra, »melyek vezérei a napnak, éjtszakának, és különbséget tennének a világosság és sötétség közt«. »Legyenek világosító állatok,« mondá a Teremtő, »az égnek kiterjesztésén, hogy különbséget tegyenek a nap közt és az éjtszaka közt: és legyenek jelei bizonyos időknél, napoknak és esztendőknél.« És ez az időmeghatározás oly pontos, hogy az emberek legfinomabb időmérőjüket ennek alapján próbálják ki. Nemcsak a hatalmas égitegek futnak végtelen pályájukon oly pontossággal, hogy körforgásuk percről percre meghatározható, hanem a hatalmas tenger is engedelmeskedik naponként az ő isteni mesterének és áradása, apadása percekre kiszámítható. De vajjon az Isten, aki már kezdettől fogva nem engedte, hogy a mindennapi élet számára csalhatatlan időmérőkben hiány legyen, nem adott volna az ő isteni történetírása számára is pontos időmértéket, amelyből biztosan megismerhetnők, hogy mikor következik el a megváltás órája? Valóban, Isten az ő profétái által adott nekünk biztos időmérőt. A profétálások egész sora ad biztos időmeghatározásokat.

De mielőtt ezeket az adatokat megvizsgáljuk, figyelembe kell vennünk, hogy az Úr profétái szavában képletes leírást használt és a jövődöbeli eseményeket kicsinyített képekben festi elénk. Ezek a képletes meghatározások az időjelzésekre is vonatkoznak és így ezekhez is kutatnunk kell a megoldás kulcsát, hogy a profétái időmeghatározásokat a természetes mértékre helyesen visszavezessük, átalakítsuk. A profétái időmérték hasonló a térképek mértékegység rendszeréhez. Ha egy földrajzi térképet vizsgálunk és látunk, hogy Budapest és Kolozsvár közt alig egy arasznyi a távolság, azért nem fogjuk azt a térképet, mint pontatlant és hibásat a valósághoz viszonyítva, eldobni, hanem megkeressük az alaplómértéket, mely szerint a térkép készült, és ha ezt alkalmazzuk a vizsgált távolságra, megismerjük a térkép pontosságát. De vajjon melyik az az isteni alaplómértéke a profétái időmeghatározásnak és hol található az?

Profétái időmértéknek Isten a következőket jelentette ki: »idők, félidők, hónapok, hetek, napok és órák.« De vajjon mennyi természetes időt jelképez egy profétái nap? Az első jelzés 4. Mózes 14, 34: »a napoknak száma szerint, amelyeken megkémleltétek a földet, tudniillik negyven napokon, minden napért egy-egy esztendő, hordozzatok a ti hamisságtok büntetését negyven esztendeig.« Még határozottabban lép előtérbe Ezék. 4, 1-6-ban, ahol a proféta egy téglakövel jelképezi Jeruzsálem megszállását, a »jobb és baloldalon fekvés«-sel Izrael és Juda gonoszsága időtartamának megjelölésére 390 év és a Judáéra 40 év helyett csak ugyanannyi napot. A profétái időmérték kulcsa tehát ez: »Mert én itt is, ott is egy napot adok egy év helyett.«

De vajjon bebizonyosodik-e ez a kulcs? Van-e nekünk valahol valamilyen profétái időláncolatunk, amelynek beteljesedéséből meggyőződhetünk annak helyességéről? Van, és pedig éppen Péter első levelében. Dániel profétának megígálta Krisztus lelke, hogy mikor kell bekövetkeznie az ígért Messiás felkenetésének és feláldozásának, még pedig 70 »esztendőhét« alatt. (Dániel 9.) A kiszámítás biztos kiindulópontjául a Jeruzsálem újraépítéséről szóló parancs van megjelölve. Ettől kezdve 69 hét múlva, vagy 483 nap, azaz, ha egy nap egy esztendőnek számít, 483 év múlva kell bekövetkeznie Krisztus fejedelmi küldetésének, mint a megígért Megváltó felkenetésének. Három és egy fél évvel a felkenetés után, vagyis a 70. hét közepén, kell megszűnnie az áldozatnak, amikor az igaz »áldozati bárány« keresztalálával »vége szakad a gonoszságnak és bepecsételtetik a bűn, kitisztattatik a hamisság és meghozatik az örök igazság.« És a 490 év végének kell megjelölni azt az időpontot, amikor a test szerinti Izrael többé nem lehet kiválasztott nép, mert elvetette az evangéliumot és az Úr a pogányokból gyűjt maga köré egy lelki népet.

A kiindulás pontját Esdrás 6, 14 erősíti meg, midőn így szól: »A hazament zsidók annakokáért építnek vala és jó szaporája vala munkájoknak,

Aggeus profétának és az Iddó fiának Zakariásnak jóvendőmondása szerint; és megépíték, elvégezték az Izrael Istenének parancsolatjából és Czirusnak, Dáriusnak és Artaxerxesnek, kik perzsiái királyok valának, parancsolatjokból. Kores parancsa 536-ban bocsáttatott ki, Dáriusé 519-ben és Artaxerxes végérvényes parancsa uralkodásának hetedik évében, Kr. e. 457-ben, Esdrás 7, 7. Számítsunk Kr. e. 457. évtől 69 esztendővel, vagyis 483 évet, akkor a Kr. u. 27. évhez jutunk, éppen pontosan ahhoz az évhez, amelyben Jézust a Jordánban való megkeresztelésekor a Szentlélek felavatta hivatására. (Máté 4, 16 és Ap. csel. 10, 37. 38.) A mi mostani időszámításunkat csak a nyolcadik században hozták be és hibásan négy esztendővel később kezdték a kiindulást a valóságnál, úgy, hogy a mi első évünk Jézus életének negyedik évével esik össze. Krisztus tanításának ideje pontosan három és fél évig, vagyis egy fél esztendőhétig tartott és halálakor szétrepedt a templom kárpítja, isteni kijelentésül annak, hogy az áldozat befejeztett. És három és fél év múlva volt Péter apostol látománya, melynek következtében Korneliushoz ment és ott először prédikált a pogányoknak, akiknek egy része meg is tért és a kikre a Szent Lélek kiáradt. Ap. csel. 10. Valóban a látományok és a jóvendülés a 70 hét alatt legvilágosabban pécsettettek meg és bizonyultak be. A 69. hét vége Jézusnak a Szent Lélek által való felavatása és a tanítói hivatásra lépése; a 70. hét közepe áldozati halálával és a templom kárpítjának szétrepedésével, és a hét vége Péter látomásával s a Szent Léleknek a pogányokra áradásával. Nem nyerhetett volna soha fényesebb bizonytságot ez a kulcs; és így az »esztendő-nap« rendszer, mely szerint egy profétai napot egy évnek kell számítani, minden kétségen felül emelkedik és ezt a hívő bibliamagyarázók is általánosan elismerik. A 70 esztendőhétből álló profétai időláncolat beteljesedésére vonatkozik: Márk. 1, 15 és Gal. 4, 4. »Betölt az idő,« t. i. a Dániel 9-ben előre megjövendölt idő.

De Krisztus lelke nemcsak a szenvedések idejét nyilatkoztatta ki, hanem

még fontos időmeghatározásokat adott Dánielnek arra, hogy megjelölje azt az időt, amely a végnek ideje, amelyben a megváltás és üdvözítés teljesen befejeztetik. És minden hívő keresztyénnek legszebb előjoga, meghatározni, hogy mely időre utal ezzel Krisztus lelke. Dániel 7-ben a négy állat négy világbirodalmat jelképez, melyek e földön elkövetkezendők: Babylon, Média-Perzsia, Görögország és Róma. A negyedik állatnak, azaz a római birodalom jelképének, tíz szarva azt a tíz királyságot jelképezi, amely a népvándorlás folyamán a római-ból keletkezett. Ennek a tíz birodalomnak még csak az új szövetség idejében kell keletkeznie, amint ez János Jelen. 17, 12-ből világosan következik. E tíz között kell végre a »kis szarv«-nak keletkeznie, melynek hatalmába adatnak a szentek »időig, időkig és az időnek feléig«, és ennek elteltével kell ezen istenellenes hatalom fölött az ítéletnek végrehajtatni s a szentek birodalmának megalakulnia. Ugyanezt az időt említi még Dániel 12, 7 és pedig teljes összhangban azzal, midőn a szent nép szét-szóratásának ideje véget ér. János Jelen. 12, 14-ben pontosan ugyanaz az idő van megjelölve mint az Isten egyháza üldözésének, ami teljesen megfelel Dániel jóvendülésének. János Jelen. 12, 6-ban ugyanez van előadva, de a három és fél idő helyett 1260 nap van említve, János Jelen. 11, 2. 3. szerint a szent város szétválásának 42 hónapig kell tartania és a »két jósló tanu« gyászolásának 1260 napig. És végül János Jelen. 13, 5-ben »a tengerből jövő állat« hatalmának, amely minden egyes esetben a Dániel 7-ben említett »kis szarv«-nak felel meg, 42 hónapig kell tartania. Ha ezt a két helyet összevetjük, 1260 napot, vagy, ha 30 napot egy hónapnak vesszünk, 42 hónapot, azaz három és fél profétai évet vagy »időt« kapunk. Más szavakkal: az új szövetségben a tíz birodalom között, amelyre a római birodalom szétdarabolódott, egy istenellenes hatalomnak kell keletkeznie és 1260 profétai napig, vagyis 1260 természetes évig hatalmaskodnia, Isten népét elnyomnia. Az 1260 év lefolyásával pedig meg kell kezdődnie az »utolsó idő«-nek.

Vajjon igazán keletkezett-e egy új hatalom a régi római birodalomnak és az abból származott tíz királyság közepette, amely új hatalom az igaz hívőket üldözte, kínpadra hurcolta, máglyán égette el, a szentírást tőlük elvette, és pedig 1260 esztendőn keresztül? Aki a történelmet áttanulmányozta, annak nem kell sokat gondolkozóba esnie. Mert nem tartott tovább az ő üldöző hatalma, csak éppen 1260 esztendeig, vagyis a mi időszámításunk 1798. évéig. 1798-ban lett vége az 1260 profétai napnak.

Nem célja ennek a kis fejtegetésnek mindezen részletekre és az összes bizonyítékokra kiterjedni. Aki valóban kíváncsi a további kifejtésre, megtalálhatja azt az ezután megjelenendő cikkekben, amelyek időről időre »Az Arató«-ban közöltetnek. E lapunkban részletesen lesznek tárgyalva mindezek a profétai időjelzések, időközök és csodálatos beteljesedések a legvilágosabban lesz kimutatva.

Dániel 1260, 1290, 1335 és 2300 napja elvezet bennünket az igazi utolsó időnek kezdetéhez. Beteljesedése éppen oly tisztán van ismertetve, éppen oly csodás, mint az a bizonyos megjövendölt 490 esztendő. És hogy mindezek valóban oly hosszú időközöket tartalmaznak és az utolsó időig jeleznek, azt maga Krisztus lelke erősíti meg, midőn így szól hozzánk: »Értsd meg, emberfia, mert végezet időre leszen a látás.«
 »Íme, én megtanítlak tégedet, mi leszen a haragnak végén, mert a rendelt időre vége leszen.«
 »Be vannak zárva és pecsételve e beszédek az utolsó ideig. Megtisztíttatnak, megfehéřítetnek és megfrissítetnek sokan, de a hitetlenek hitetlenül cselekszenek és a hitetlenek semmit nem értenek, de az értelmesek értenek.« Dán. 12, 9–12.

Sehol sem jelenti ki az írásban az Úr az ő eljövételének napját, óráját és pedig nyomós okoknál fogva. De amily bizonyos, hogy ezt nem teszi, oly bizonyosan tudatja az ő népével, hogy mikor kezdődik az utolsó idő. Valamint a földműves nem tudja előre meghatározni a napot és az órát, amelyben a gabona megéri, de az aratás idejét igen, épúgy az Úr is meghatározta azokat az időket és jeleket, melyekből csalhatatlanul meg-

tudjuk határozni a mennyei aratás közelését. Máté 24, 32–35. A Sión falain őrködőket nem hagyja az Isten szilárd alap nélkül, hogy óva intsék a világot az Úr nagy napjára. Nem szabad zavart hangot hallatni harsonáknak, sem hamis riadót, mikor az Úr parancsára Sión fölött megszólalnak. Az Úr megmondja majd a határozott időt, melyben a hívő harsonáknak meg kell szólalniok. »Rémüljenek meg e földnek minden lakói, mert eljött az Úrnak napja, mert közel vagyok!« Jóel 2, 1. Vajha Krisztus lelke, mely a profétákban volt, fölserkenténé az olvasót arra, hogy a tőle eredő jóslatokban keresse, melyik időre mutatott Krisztus lelke. Az Úr ígérete szerint nem lesz hiány a megismerésben s ez a megértés a hívő lelket fenséges bizalommal fogja betölteni, bizalommal abban, hogy a megmentés napja közeledik, hogy üdvösségünk elérkezett. ha Isten népének szabad Krisztus dicsőségét örökre látni és abban részesedni.

C. L. R.

Bibliai bizonyítások.

A szentírás.

1. A szentírás isteni kinyilatkoztatás, amelyet Isten adott az embereknek és ez a kinyilatkoztatás megérthető. — 5. Mózes 29, 29; Róm. 15, 4; 2. Tim. 3, 15–17; Máté 4, 4; Róm. 10, 17; Dán. 9, 2; Máté 24, 15.
2. Az írásban kutatni kell. — Ján. 5, 39; Ap. csel. 17, 11; Luk. 16, 29.
3. Az isteni ige erejéről és dicső voltáról. — Jer. 23, 29; Zsid. 4, 12; Eféz. 6, 17; Zsolt. 12, 7; 119, 103. 105. 130; Példab. 30, 5. 6.

Krisztus második eljövetele.

1. Krisztus el fog jönni másodszer. Máté 16, 27; Luk. 21, 26. 27; 1. Kor. 11, 26; 2. Tim. 4, 1; Zsid. 9, 28; Jelen. 1, 7; 22, 12. 20.
2. Krisztus eljövetele minden hívőnek megváltásának ideje és ezért minden keresztyén boldog reménysege. — Luk. 21, 27. 28; Tit. 2, 11–13; 2. Tim. 4, 8.
3. Krisztus eljövetele különös előkészületet kíván, imádkozással, éber ör-

ködéssel. — Jóel 2, 1; Sofóniás 2, 1-3; Luk. 12, 35-40; 21, 34, 35; 1. Thess. 1, 9, 10; 5, 1-8; Phil. 3, 20.

4. Krisztus személyesen fog eljönni és láthatóan. — Ap. csel. 1, 9-11; Máté 24, 30; Márk 13, 26; 14, 62; 1. Thess. 4, 16; 2. Thess. 1, 7; János Jelen. 1, 7.

5. Krisztus eljövetelekor a Krisztusban halottak feltámadnak és a még élő szentéletűek elragadtatnak. — 1. Kor. 15, 22, 23, 51, 52; 1. Thess. 4, 16; 1. Ján. 3, 2.

6. A halhatatlanokat magához veszi azután Krisztus az ő Atya házába. — Jelen. 15, 2, 3; 4, 6, 7.

7. A még életben levő istentelenek el fognak pusztúlni. — 2. Thess. 1, 7-10; 2, 7, 8; Máté 13, 24-30, 37-43; Luk. 17, 26-30; Jelen. 19, 11-18, 21.

8. Krisztus eljövetelekor majd elpusztúl a föld. — Ésaiás 13, 9; 34, 1-15; Jer. 4, 20-27; 25, 32-38; Sofóniás 1, 2, 3, 7-18; 3, 6-8.

Fel a munkára!

Nem hallod Jézust kiáltni:
Sok az aratni való;
Vajjon ki jő el munkálni?
Kevés még az arató!

Kicsinyt, nagyot hív a mester,
Nagy jutalmat ígérget;
Ki az, ki örömmel mondja:
»Itt vagyok, küldj engemet!«

Külföldre tán nem tudsz menni,
Pogányokat téríteni.
Itthon is találsz eleget,
Csak ajtód kell kinyitni.
És ha nem adhatsz ezreket,
Adhatsz tán néhány fillért;
A legkisebbért, mit teszel,
Jézus jutalmat ígért.

Nem beszélhetsz úgy, mint angyal,
Nem utánozhatod Pált,
De mondhatod: Jézus szeret
És mindeneket megvált.
S ha nem rázod fel a bűnöst
Ítélet borzalmával,
Bíztathatod a kicsiket
Jézus kitárt karjával.

Ne mondja hát senki resten,
Nincsen nekem mit tennem,
Míg emberi lelkek vesznek,
És az Úr hív sürgősen.
Vedd örömmel e meghívást,
Munka legyen örömed
És ha hív, így felelj neki:
»Itt vagyok, küldj engemet!«

D. March.

Negyedévi kimutatás a magyar missiói területről

1904. április 1-től június 30-ig.

Helységek	Tagok száma	Felvét.		Dézsmá		Elsőnap adom.		Imanapi adom.		Szombati iskola			Vall. irat. egyt.		
		Kereszt.	Szav.	K	f.	K	f.	K	f.	Tagok száma	K	f.	Ním.	K	f.
Arad	38			10	—					35					
Békés-Csaba	10			69	—					10	3	—			
Brassó	8	1		32	81	8	49			8	11	15			
Budapest	20		11	252	43	1	20			20	21	05			
Fogarás-Diőr.	26	1		115	40					26	18	41			
Kolozsvár	67	1		183	34	5	65			66	37	—		7	—
Nagyselyk	8	3		27	—	2	—			11	3	63	4	18	—
Nagyszében	10	7		79	01	4	20			10	16	67			
Nagyvárad	7	2	2	2	—					7					
Pozsony	5			1421	—	6	—			5	20	—			
Segesvár	12			50	28	2	56			14	9	49	2	2	56
Temesvár	6									6					
Elszörtak	5														
Összesen	222	15	13	2242	27	30	19			218	149	40	6	27	56

Egy levél Ourfából.

Conradi testvérünk egy levelet kapott, keltevezve 1904. augusztus 3-áról, Törökországból. A levél tartalma minden olvasónkat érdekelhet:

»Kedves Conradi t.! Miután Aintab városában egy hétig feltartóztattam és egy hetet az utazással eltöltöttem, így hát 13 nap után Ourfába megérkeztem. Megérkezésem után azonnal el lettem vezetve a lakásra, hol három testvérünk volt, és örvendeztünk, hogy ismét viszontláthattuk egymást. Julius 27-én és 28-án ki lettem hallgatva a hatóság által és megengedtek nekem, hogy a feleletemet leírhassam. Ezen leírt vallomásom alapúl fog szolgálni a törvény előtt a későbbi kihallgatásoknál.

A negyedik és ötödik felelet azon kérdésre, hogy miért prédikáltam én, mikor a török kormány megtiltotta, a mi vallásunk elveit hirdetni, azok voltak, hogy Istennek jobban kell engedelmesséknünk, mint az embereknek. Egész nyíltan azt írtam, hogy már tizenkét évvel ezelőtt az Úr munkáját megkezdettük a kormány engedelmé nélkül, de hogy kevés idő elteltével a kormánynak tudomására jutott. Némelykor megengedte, némelykor pedig megtiltotta. Mi pedig mindenkor kerestünk alkalmat a prédikálásra, mert csak Krisztusnak van hatalma a tiszta evangélium prédikálásán és ő hagyta meg nekünk, hogy a föld minden népének és nemzetségének kell hirdetni az evangéliumot. Ennélfogva nincs hatalmában egy kormánynak sem, megtiltani, hogy Krisztus ama parancsát végre ne hajtsuk. Hajlandók vagyunk, a kormánynak minden polgári törvénye alá adni magunkat, de ha megtiltja az evangélium hirdetését, az ilyen esetben inkább Krisztusnak engedelmességnünk. Jóllehet, hogy ez ügyben a kormány szeme előtt vétkesnek tűnik fel eljárásunk; viszont pedig a kormány valóban vét Isten ellen. Isten nagyobb a kormánynál.

Ebből láthatod, hogy csak akkor tudtuk eme határozott bizonytságot tenni, miután átadtuk magunkat az Úrnak. A

mi irrott vallomásunkat Háleb városba küldték, mert ott szabják ki a büntetésünk súlyát. E testvért gyilkossággal vádolják, és lehetséges, hogy a mi esetünket is úgy tekintik, amelyért 5—15 évi fogságra vagy halálbüntetésre is elítélhetnek, mivel vonakodtunk a kormány rendeleteinek engedelmeskedni. (Megjegyzendő, hogy ezen kedves testvéreink örmények, és általánosan ismert dolog, hogy az örményeket nem igen nagyra becsülik Törökországban. A szerk.) A mi Istenünk pedig igazságos, és a mi történik, csak az ő szent nevének dicséretére fog szolgálni. Úgy érzünk magunkat, miként Dániel és az ő társai a fogságban. Nem gondolunk a mi szabadságunkra, de imádkozunk, hogy Isten az ő nevével magasztalja általunk.

Mivelhogy körülbelül három hónapig tart, míg ügyünk el lesz döntve, miután büntetésünk nyilvánvalóvá lesz, addig itt a börtönben tartunk bibliai iskolát, háláljuk a jó mennyei Atyát ezen jó alkalomért, habár nem is tudjuk, hogy mily közel van napjaink vége. Nem tudom, hol van most családom, de az Úrra bízom őket. Egy 16—18 láb hosszú, 12 láb széles cellában be vagyunk zárva, hol 27-en aluszunk. Mindegyiknek 2 láb széles alvó helye van. Nappal szabadon járhatunk a börtön udvarán. Eledeleinket magunk készítjük és igen jól érezzük magunkat. Üdvözljük mind a testvéreket. Az Úr áldjon meg. Imádkozzatok érettünk, hogy az igazság felmagasztalassék.

B. Z. G.

Tapasztalataim körútamban.

Amióta útamról Német-Keletafrikából visszatértem, még nem találtam annyi időt, hogy ezen áldásos utazásamról kimutatást beküldhessek.

Miután június 3—12-ig Friedensauban a láz-betegségtől megszabadított az Úr, újból útra indultam Norvégország felé. Ottosen O. A. dr. testvérünk oly szíves volt, a kopenhágai dán nagygyűlést meglátogatni, mely június 7-től 12-ig tartatott meg. Az Úr gazdagon megáldotta ezen gyülekezetet. Ugyanaz mondhatjuk a norvégi nagygyűlésről, — Onnan folytattuk útunkat Svédorszá-

felé, hogy Jönköping városában az ott június 20—27-ig tartandó skandináviai általános nagygyűlést látogassuk meg. Megjegyzem, hogy eme gyűlés a legelső skandináviai általános konferenciát képezte és ezen alkalommal teljesen meg is alakult. Voltak ezen a gyűlésen az előljáró testvérek Dánországból, Svédországból és Finnlandból is. Island szigetéről jött Oestlund testvérünk. Az elmúlt év folyamán 151 lélek vétetett fel az alámerítés által, és 75 közös elhatározással. Örömmel láthattuk, hogy az Úrnak munkája szépen előrehalad minden tekintetben. Innen Vevey városba utaztunk Franciaországba. Ott a Genfi tó mellé felállították a gyűlés sátrait. Ezen nagy francia általános gyűlés alkalmával összegyűltek a testvérek a latin missiói terület minden irányából. Még Belgiából, Olaszországból és Spanyolországból is. Ezen a gyűlésen találkoztam Spicer testvérrel, a bel- és külföldi missiói gyülekezeteink előljárójával, aki Amerikából küldtetett. Ezen alkalommal el lett határozva, hogy missiói iskolát meg kell alapítani a 100 millió lelket magában foglaló missiói terület részére Genf és Lausanne városok között. Az elmúlt év folyamán 52 lélek vétetett fel. A latin missiói területen már 651 tagja van az egyházunknak. Spanyolországba is indult több missiói munka ezen gyűlés elhatározása folytán.

Azután visszatértem Friedensauba, ahol már nemcsak mindent a legjobb rendben találtunk a nagy konferencia megtartására, hanem már sok testvérünk is oda érkezett. Ez lehetségessé tette, hogy a nagygyűlést megkezdhettük már július 12-én. Az általános európai konferencia július 19-ig tartott. Mind az öt egyesült konferencia számosan képviselve volt. Éreztük Isten lelkének jelenlétét. Habár majdnem Európa összes nemzetei képviselve voltak, mégis a legnagyobb egyetértés és testvéri szeretet uralkodott közöttük. Az elmúlt évben több mint 1800 lélek vétetett fel Európában és ez felemelte a tagok létszámát 10.000-re. Július 20—26 ig tartatott meg a német egyesült konferencia, amely ép oly általános volt mint az előbbi említett. Több mint 40 lélek kereszttetett meg ezen

alkalommal. Az Úr népe elhagyta a gyülekezeti helyet új bátorsággal és nagyobb hittel. A friedensau mi missiói iskola részére a gyülekezetben jelenlevő testvérek 10.530 koronát adakoztak. Azt reménylünk, hogy azon áldásos munka a testvéri körökben otthon is folytatva lesz, és hogy mindenki nagyobb bizalommal és bátorsággal fogjon a munkához. Július 27-én már útra indultam Anglia felé. Július 28-tól augusztus 7-ig tartatott meg a brit egyesült nagy konferencia Leicester városában. Az ott való munka igen szépen gyarapodik. 1903. évben 181 lélek kereszttetett meg és azáltal a konferencia tagsági létszáma 1180-ra emelkedett, és a missiói munka folytatására több mint 70.000 koronát adakoztak a testvérek. Az ott levő missiói iskola, mely Salisbury t. vezetése alatt áll, igen jól fejlődött.

Előre volt tervezve, hogy azután még Skótságban, Irlandban és Anglia keleti részében nagygyűléseket tartsunk; de éppen akkor sürgőnyt kaptam Amerikából Washingtonból, amelyben felkértek az ottani testvérek, hogy úgy osszam be munkámat, hogy szeptember 12-ére jelen lehessen egy igen fontos értekezleten, amelyet College Viewben, Nebraska államában, Amerikában, megtartanak. Ezenkívül kívántatott, hogy ott is egynehány általános gyülekezetet látogassak meg. Szeptember havában számítottam egy kis pihenő időre, de legyen meg az Úr akaratja; megyünk ahová ő hív. Nemsokára eljön, akinek jönnie kell és akkor minden hű szolgát az aratás Ura bevezet a nyugalomba.

Conradi L. R.

A családi körben.

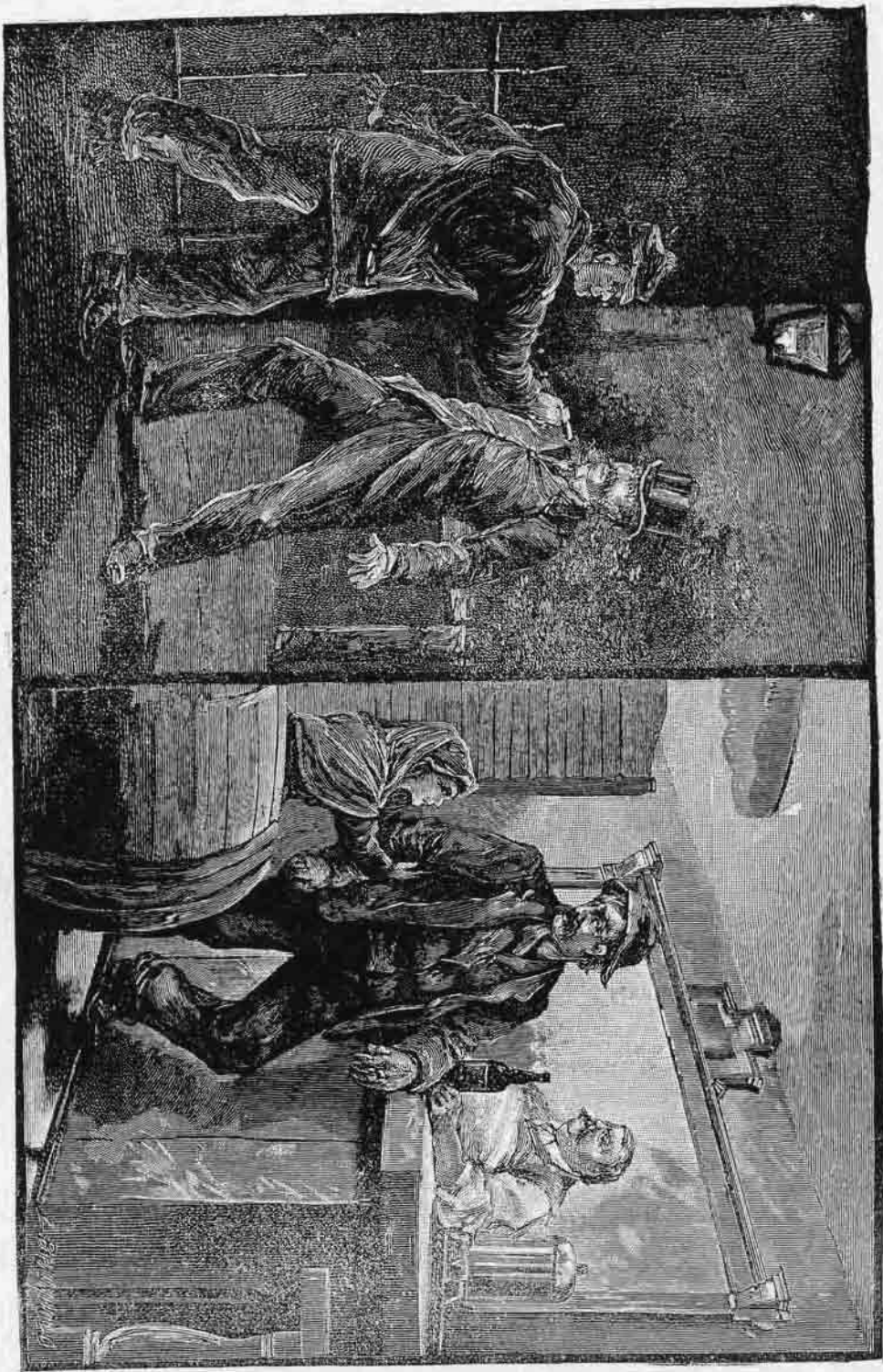
Jó tanács.

1. Hasznos-e az embernek a bor és a részegítő italok használata? — »A bor csüfölvővé tészén és a részegítő ital háborgóvá, és valaki abban gyönyörködik, nem lészen bölcs!« Példab. 20, 1.

2. Micsoda a bölcsesség? — »Az Úrnak félelme a te bölcseséged, és a te értelműd a gonosztól való elszakadás.« Jób 28, 28.

3. Honnan nyerte Salamon az ő bölcseségét? — »Az Úr azért bölcseséget ada Salamonnak...« 1. Kir. 5, 12.

tiszta az, annakutána bekesseges, mertekletes, engedelmes, teljes könyörületességgel és jó gyümölcsökkel, itélettel

Rabbió: „Péncz vagy élet!”

A két rablío.

Szeszes itali: „Péncz és élet!”

4. Mit nyert azon bölcseség, amely fennról az Úrtól jön? — Amely bölcseség pedigonnet felül vagyon, először

nélkül és tetterés nélkül való. Jál 3, 17.

5. Mi van ott, ahol irigység és b

szankodás honol? — »Mert ahol az irigység vagyon és a boszankodás, ott háborúság és minden gonosz cselekedet vagyon.« Jak. 3, 16.

6. Minő befolyása van a bornak és a részegítő italnak az ember kedélyére? — »Kinek jaj? kinek óhajtság? kinek versengések? kinek háborgás? kinek bűn nélkül való sebek? kinek szemeknek veressége? A bornál mulatóknak, akik mennek a jó bor korcsmájának keresésére? Ne nézzed a bort, mikor veres, mikor mutatja a pohárban az ő színét, és mikor a pohárban pezseg; végezetre, mint a kigyó, megmar, és mint a mérges kigyó, megcsíp.« Péld. 23, 29–32.

7. Miért ne igyanak a királyok bort? — »Távol legyen a királyoktól, oh Lemuel, távol legyen, mondom, a királyoktól a bornak itala; és az uralkodóktól a megrészegítő pohárnak kívánsága. Hogy mikor ijándik, el ne felejtkezzék az Isten parancsolatjáról és el ne fordítsa valamely nyomorútnak igazságokat.« Péld. 31, 4, 5.

8. Meg volt-e engedve a papoknak bort inni? — »Bort és részegítő italt ne igyál te, vagy a te fiaid veled együtt, mikor be akartok menni a gyülekezet sátorába, hogy meg ne haljatok; örökkévaló szertartás legyen az a ti utánatok valóknál.« 3. Mózes 10, 9, 10.

9. Minő társaságot kell kikerülni? — »Ne légy azok közül való, kik bortól megrészegednek, a dobzódók közül, kik hússal hasokat megterhelik.« Péld. 23, 20.

10. Minő sors vár egy ilyen emberre? — »Mert a részeges és dobzódó szegény lészen, és szakadozott ruhákban öltöztet az aluvás.« Péld. 23, 21.

11. Minő befolyása volt a bornak az Efraimban lévő papokra és profétákra? — »De ezek is a bor miatt tévelygtek, és a részegítő ital miatt tévelygtek: mind a pap, mind a proféta tévelygtek a részegítő ital miatt, a bornak szerültek, tévelygtek a részegítő ital miatt, tévelygtek a látásban, megölték az igazságot.« Ésaías 28, 7.

12. Mi mondatik asztalokról? — »Mert minden asztalok annyira megtöltek okádással és undoksággal, hogy semmi üres hely nincsen asztalok.« Ésaías 28, 8.

13. Illike az embereket a bortól és a szeszes italoktól való önmegtartóztatásra tanítani? — »Te pedig azokat szóljad, melyek illenek a tiszta tudományhoz. Hogy a vén emberek józanok legyenek, tiszteletesek, mértékletesek, a hitben, a szeretetben és a türesemben épek.« Titus 2, 1–3; 1, 7; 1. Tim. 3, 8.

14. Mit cselekedtek Mózes idejében egy fiúval, aki részeges és dobzódó életet folytatott? — »E mi fiunk gonosz erkölcsű és ellenünk rúgódozó, nem engedelmes a mi szónknak: dobzódó és részeges. Akkor annak a városnak minden emberei kövekké megkövezzék azt.« 5. Mózes 21, 20, 21.

15. Mit mond az Úr azokról, akik korán reggel felkelnek, hogy részegeskedjenek? — »Jaj azoknak, kik jó reggel felkelnek, hogy részegeskedjenek, mulatnak mind estvéig, hogy a bor felgerjessze őket.« Ésaías 5, 11, 12, 22.

15. Mi lesz azoknak vége? Ésaías 5, 25.

16. Minő intést ad az Úr az utolsó időre nézve? — »Megoltalmaztatok magatokat, hogy valamikor meg ne nehezdedjenek a ti szíveitek dobzódásnak, részegségnek, és e világi szorgalmatosságoknak miatta; és nagy hirtelen reátok jöjjön az a nap.« Luk. 21, 34.

Ezen fontos tárgynak további tanulmányozására szolgálnak a következő bibliai idézetek: Bírák 13, 4; Luk. 1, 15; Dán. 1, 8, 20; Róm. 13, 13; 1. Kor. 9, 27, 25; 2. Pét. 1, 5–7; 1, 11.

»Mily nyomor van olyan házban,
Hol az apa részeges,
Könnyen adja az italra,
Amit nehezen keres.
Nincs gondja a gyermekekre,
S ezek ötet rettegik.
Arcukra borúl a bánat,
Hogyha hallják lépteit.

Nincsen béke olyan házban,
Ahol az ital az úr,
Káromlás és nagy perpatvar:
Szívet, lelket ölve dúl.
Jaj a szegény gyermekeknek,
Megromolnak már korán:
Saját apjuk dobja őket
Bűnbe éltük hajnalán.

Jöjj ki ember a Sátánnak
 Jármából és légy szabad,
 Boldogsággal, tisztességgel
 Kinál égi nagy Urad!
 Adjad neki a te szíved,
 Ó bizton megszabadít,
 Jóra fogja változtatni
 Szíved indulatait.»

(Németből S. A.)

Reifschneider K. A.

Különfélék.

— *A brit és külföldi bibliai társulat* 100 év alatt 186,000.000 bibliát adott ki 331,000.000 korona költséggel. Az 1902. évben 997.720 bibliát, 1,492.000 új testamentumot, 3,454.000 bibliai részt, tehát összesen 5,940.000 példányt adott ki. Jelenleg majdnem 400 nyelven terjeszti a bibliát. 30 nyelven adja ki a vakok bibliáját. Az 1902. évben 850 bibliaárust alkalmazott, kik abban az évben 1,890.000 példányban terjesztették el a bibliát. Ugyanez évben a terjesztés céljaira 1,032.000 koronát áldozott. A társaság ezévi deficitje 504.000 korona.

— *Az orosz börtönök állapota.* Az orosz igazságügyminiszter a minap hivatalos jelentést tett közzé az orosz fogházak állapotáról. A szenvedések s a barbár emberkínzások hű tükrét tárja föl az a könyv, melynek minden lapja ezerszeres bizonyíték arra, hogy Oroszországban a legvadabb középkori állapotok uralkodnak. Az 1901. év január elején az orosz letartóztató intézetekben összesen 88.207 fogoly volt. E szám az 1904. év folyamán felszaporodott 682.372-re, mi 594.165 főnyi szaporodást mutat. Három év alatt kétezer foglyot végeztek ki s az összes rabok húsz százalékát kénytelenek voltak rabkórházban elhelyezni, mert másképp a durva bánásmód, a silány élelmezés s a börtönök egészségtelen nyirkos levegője miatt elpusztultak volna. Iszonyú és mélyen elszomorító statisztikát tüntetnek föl azok a tabellák, melyek a börtönökben megtebolyodott foglyok számát tüntetik föl, s ez utóbbiak között első helyen állnak az államvétség miatt bebörtönzött vizsgálati foglyok, kik hónapokig sínylődnek anélkül, hogy tudnék, mivel vannak

vádolva. A vizsgálati foglyok tizenkét százaléka a börtönökben gyógyíthatatlan elmebajt szerzett a kiállott lelki és testi szenvedésektől, de ez a százalék csak a hivatalosan megállapított örültek számát tünteti föl. Iszonyú nagy azoknak a megtebolyodott foglyoknak a száma, kiket szimulánsoknak tartanak s mint a miniszteri jelentés dicsekvően mondja, a börtönök őrszemélyzete ezeknek föl nem ül, hanem szigorú és súlyos büntetésekkel igyekszik őket a szimulálásról leszoktatni. A börtönök annyira zsúfolva vannak, hogy azokon a helyeken, melyek mint például az akmolinszki fogház, csak 300 rab befogadására képesek, 1109 ember van összezsúfolva. A 103 embert befogadó kis amurhegyi fogházba 300 embert helyeztek el, a jenisszejszkibe 412 helyett 2118-at s egy szalmazsákon három-négy rabnak kell aludnia. Természetes, hogy a börtönök levegője olyan bűzös és egészségtelen, hogy a rabok között alig találni egészséges embert, de a tragikuma a dolognak az, hogy ha betegek jelentkeznek, szimulánsoknak tartják őket s korbácsütéssel, éheztetéssel, guzsbakötéssel igyekeznek őket betegségről leszoktatni. Milyen borzalmasak lehetnek Oroszországban — a igazi állapotok, ha a hivatalos, tehát bizonyára enyhített statisztika ilyen dolgokat mond el?

„AZ ARATÓ”

negyedévi folyóirat.

Nyomatja és kiadja:

**A vallásos iratok nemzetközi kiadóhivatala
 Hamburgban.**

Felelős szerkesztő: *Huenergardt János F.*

Előfizetési ára:

Egy egész évre	K	1.50
Egy fél évre	„	— .75
Egyes példányok	„	— .40
Külföldre, egy egész évre	„	2.—

Előfizetések

**Huenergardt János F., Budapest, VII. ker.
 Rottenbiller-utca 4. b, II. em., 14. ajtó**

cimre küldendők.

— *Akik vetnek könnyhullatással, na
 örömmel aratnak.

Aki az ő keresett magvát víven sír
 megyen vala; az térjen meg nagy énekző
 hozván az ő kővel! Zeleb. 113.